

MUSEETS PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

MUSEETS KOMITE

Afdelingschef, cand. jur. J. WORM*, K., formand
Professor, dr. phil. AKSEL E. CHRISTENSEN
Direktør, dr. techn. h.c. H. P. CHRISTENSEN, SK., DM.
Direktør JENS DEGERBØL
Vicedirektør JENS FYNBO, R¹.
Rigsantikvar, professor, dr. phil. P. V. GLOB*
Skibsreder WILLIAM HEERING*
Skibsreder, kapt. H. K. JENSEN.
Kaptajn J. KASTRUP OLSEN, R., DM.
Direktør, generalkonsul SVEND STORM-JØRGENSEN, R¹.
Grosserer, generalkonsul VICTOR B. STRAND*, K., næstformand
Overlærer E. GETHER SØRENSEN
Direktør TAGE G. SØRENSEN*, R.
Viceadmiral SVEN THOSTRUP, K¹.

Komiteens sekretær:

Ekspeditionssekretær i Handelsministeriet, cand. jur. E. ASSENS

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

PERSONALE

Museets leder: Museumsdirektør, dr. phil. HENNING HENNINGSEN

Museumsinspektør: Mag. art. fru HANNE POULSEN

Museumsassistent: ERIK DANNESBOE

Konservator: CHRISTIAN NIELSEN

Skibsteknisk konsulent:

Museumsinspektør, cand. polyt. OLE CRUMLIN-PEDERSEN

Sekretær: Fru JOHNNA HENDRIKSEN

Arkivassistent: Fru ELISABETH HENNINGSEN

Bogholder: Fru KAYA HANSEN

Kustoder: SVEN JOHANNESSEN og

HANS HENNING JØRGENSEN

Ekstrakustode: B. REINHOLDT NIELSEN

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

BERETNING FOR REGNSKABSÅRET

1975-76

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET ejer en del akvareller af Conrad Christian Parnemann (1774-1823), som var styrmand og senere kaptajn og fo'r både på vest- og ostindiefarerne før og efter 1800. Blandt disse et prospekt af Visagapatam i Ostindien, set fra reden 1792. Fra privat side har museet nu erhvervet yderligere fire akvareller, alle malet af ham på en ostindiefart 1793-94 ombord på et dansk skib. De viser prospekter fra *Porto Praya* på øen Santiago (Kapverdiske øer), fra *Cochin* på Malabarkysten på vestsiden af Forindiens sydspids, fra *Ganjam* mellem Kalkutta og Madras og fra *St. Helena* med fortet St. James. I forvejen har museet en del billeder fra steder, som danske skibe anløb på ostindie- og kinafarterne, dels malet af danske, dels af kinesiske kunstnere. Alle giver de en levende illustration af den store, fjerne verden, der lukkede sig op efter opdagelsesrejsernes tidsalder.

Museets rige samling af billeder fra Dansk Vestindien er blevet forøget med et smukt maleri af Jens Thielsen Locher, far til den bekendte kunstner Carl Locher, visende byen *Frederiksted* („West End“) på St. Croix, set fra reden, med fortet, toldboden og hele Strandgades søfront, stort set som byen den dag i dag ser ud. Billedet er malet i 1848, det år da generalguvernør Peter von Scholten fra fortets mure oplæste sin proklamation om slaveriets ophævelse i Vestindien. På reden ligger bark „Mary“ af København (G. Ryan), samt den navnkundige skonnert „Vigilant“ (= „Den Aarvaagne“), der i 1799 blev indkøbt fra USA som stationsskib og senere anvendtes som guvernementets postskonnert mellem St. Thomas og St. Croix op til 1920'erne.

En meget værdifuld forøgelse af museets samling til belysning af det ejendommelige søfartshistoriske fænomen barbareskerne, dvs. de muhammedanske, berberiske stater i Nordafrika og deres korsarers terrorisering af den europæiske skibsfart i Middelhavet og Atlanten, er en akvarel af ukendt ophavsmand, forestillende „røverkulen“ *Salé* på Marokkes atlantehavskyst. På billedet, der formentlig stammer fra 1760'erne, ses orlogsfregatten „Havfruen“, som øjensynlig er kommet dertil med de årlige

tributter fra Danmark, kaldet „presenter“, til sultanen. Akvarellen er en gave fra museets Venneselskab (se afbildningen i dette selskabs årsberetning).

Professor E. Hemmingsen i Syracuse, USA, har skænket museet en række *tegninger af danske marinemalere*, dels i blyant, dels i bly og sepia, bl. a. af C. Fr. Sørensen (skibe ved duc d'Albe 1847), C. W. Eckersberg (skibe i Flådens leje, tegnet 1850, det år kunstneren døde), C. Neumann (detalje af mast med sejl til tørre 1857) og C. Baagøe (hjulskib passerer havnemole). Disse tegninger stammer fra hans far, kaptajn Herman R. Hemmingsens hjem.

Før sin død i 1976 skænkede ingeniør O. Vang Granø, København, museet et *skibsbarometer (med termometer)* i kardansk ophængning. Instrumentet, der er meget smukt forarbejdet i klassicistisk stil, har tilhørt hans oldefar kaptajn Bancke, og er signeret J. Harrison, Hull. Utvivlsomt drejer det sig om den bekendte opfinder af kronometret, John Harrison (1693–1776), og instrumentet må siges at være såre bemærkelsesværdigt.

Museets modelsamling er forøget med en *model* i skala 1:100 af M/S „Jytte Bewa“ af København (Bewa Line), bygget 1967 på Frederikshavn Værft, 399 brt. Den smukke model er en gave fra skibsreder Bent Waagensen.

En sjældenhed, som nærmest kan kaldes en kuriositet, er et *handelsbrev*, skrevet i Ferrara i Italien 1459 og foræret museet af kaptajn K. Mullertz, Auckland, New Zealand. Det stammer fra tiden før de store opdagelsesrejser, altså fra den periode i middelalderen, da de italienske købmandsstater beherskede søfarten i Middelhavet og bl. a. formidlede handelen mellem Asien og Europa.

Af skibskonstruktør Finn Frydensberg, Frederikshavn, er givet en *kopibog*, som omfatter den af skibsbygmester H. R. Møller, Troense, førte korrespondance fra 1847 til 1855. Desværre var datidens kopiblæk ikke særligt godt, og de gennemsigtige blade var for tykke, så tydingen af brevene, som indeholder et rigt stof om skibsbyggeriet, er ofte umulig.

Til museets afdeling „medbragte ting“ — det som tyskerne med et udmærket ord kalder „Mitbringensel“ — er erhvervet et *testel*, som en dansk styrmand omkr. år 1907 købte i Japan og tog med til brug i sit hjem. Det består af tepotte, sukkerskål, mælkekande, to kagefade, tolv tallerkener og otte kopper med underkopper; det er af tyndt porcellæn og polykromt bemalet, dvs. i flere farver, med fugle- og blomstermotiver.

Gennem fru Gudrun Baunsgaard, Vanløse, har museet modtaget hen-

des mand, *inspektør Frede Baunsgaards samling* af over 500 fotos af DFDS's skibe med tilhørende manuskripter: DFDS skibsliste 1867-1956 og do. 1957 ff. med detaljerede oplysninger om skibene. Hertil kommer en række bøger om dansk søfart, stammende fra hans bibliotek.

Sidst i denne årsberetning har vi anført de øvrige givere af genstande, bøger og fotos til museet. Vi takker alle for deres venlighed med at betro os disse ting. Selv om de måske ikke alle synes af lige stor betydning, er vi dog taknemlige for at modtage dem.

Samtidig retter museet en tak til alle firmaer, institutioner og fonds, som har støttet museet på forskellig vis i årets løb, ikke mindst med kontante bidrag. Disse er som sædvanlig specificeret i en særlig liste i regnskabet.

Atter i år har museet deponeret en større samling billeder, dokumenter o. lgn. vedrørende orlogsmarinen på Orlogsmuseet. Til gengæld herfor har vi, ligeledes som depositum, modtaget en række billeder fra Orlogsmuseet, bl. a. flere *raderinger* af Carl Locher, forestillende forskellige fartøjstyper, lokale bådtyper osv., samt et *portræt*, malet af ukendt kunstner, af skibskaptajn Claus Hinrichsen Tøndering (1769-1821). Den slags kaptajnsportrætter er meget sjældne, og vi er derfor glade for at kunne indlemme det i vore samlinger. Det kom til Orlogsmuseet fra civilingeniør Thure Frederik Krarup i 1973. I tidligere årsberetninger (f. eks. i årbog 1974, 142) har vi redegjort for vore principper ang. deponering af genstande, som ikke direkte hører ind under vort arbejdsområde. Vi anser det for selvindlysende, at de, hvor ikke særlige forhold gør sig gældende, bør overlades til de museer, som de mere hører hjemme i. Ved en deponeringsordning overlader et museum brugsretten til vedkommende modtager, men beholder stadig selv ejendomsretten, således at genstandene til enhver tid kan hjemkaldes. En sådan ordning er til stor gavn for begge parter. Vi har selv op igennem årene modtaget en del værdifulde genstande under disse vilkår.

Som en fortsættelse af den i sidste årbog s. 138 omtalte særudstilling *Maritime hobbies* har museet på museumsinspektør Hanne Poulsens initiativ arrangeret en lille særudstilling *Sømandshjemmets pryd — Souvenirs, kaptajns-gaver, frivagtsarbejder*, hvori der vises prøver på sømandens medbragte ting til den hjemlige husholdning og forskellige slags kuriosa; endvidere eksempler på sømandshusflid: malerkunst, udskæring, knobarbejde, modelbygning, flaskeskibe osv.

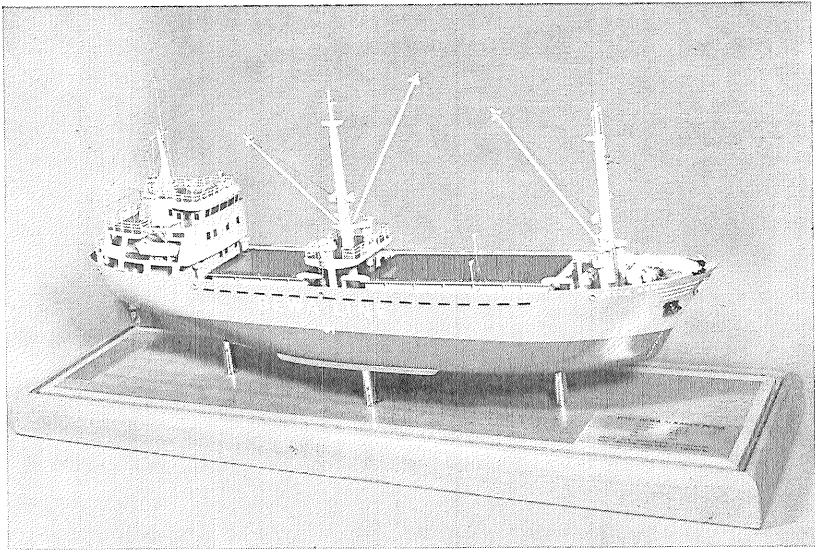
I anledning af Helsingør købstads 550 års jubilæum for Erik af Pom-

merns byprivilegier 4. juni 1426 har museet arrangeret endnu en særudstilling i sommeren 1976, *Helsingør og Kronborg i billeder fra fire århundreder*. Fra museets gemmer har vi fremdraget en række malerier, tegninger, stik osv. til belysning af Helsingørs nære forbindelse med havet. Mange af dem har aldrig været vist før, endsige reproduceret. Da vi ikke råder over store pengemidler til særudstillinger, er det en stor fordel, at museet i sine magasiner ejer en rigdom af billeder og genstande, som vi kan benytte dertil, uden at vi behøver at låne materiale udefra, hvilket både er bekosteligt og tidskrævende. De sidste års udstillinger på Handels- og Søfartsmuseet har i alt væsentligt været opbygget på eget materiale og har derfor været særdeles billige. De har haft et rimeligt omfang og har, såvidt vi kan skønne, vakt stor interesse hos de mange tusinde museumsgæster, der har set dem. Pressen har også med stor velvilje skrevet om dem. Vi ejer endnu ikke noget særligt lokale til særudstillinger, så vi må stadig rydde rum i den permanente udstilling for at opstille dem, hvilket er noget upraktisk for at sige det mildt.

I 100-året for skibsreder A. P. Møllers fødsel 2. okt. 1876 har museet, ikke mindst på museumsassistent Erik Danneboes initiativ, arrangeret en særudstilling, der viser glimt fra A. P. Møllers liv og i modeller, plancher, lysbilleder o.lign. giver en fremstilling af rederiets udvikling. Udstillingen åbnedes 1. okt. 1976. Af stor betydning for museet er det, at det har været muligt at indlægge elektrisk lys i udstillingssalen.

5. sept. 1975 indviedes det nye centralmuseum for tysk søfart, Deutsches Schiffahrtsmuseum i Bremerhaven, med megen festivitas og med stort internationalt fremmøde. På Handels- og Søfartsmuseets vegne deltog Elisabeth og Henning Henningsen i åbningshøjtideligheden, og sidstnævnte holdt på opfordring festtalen i byens teater. Emnet var: Søfartsmuseernes historie og problemer. For mange år siden havde vi erhvervet en større samling konstruktionstegninger af tyske skibe, bygget bl. a. på Rickmers Werft i Bremerhaven før og efter år 1900, og det var os en stor glæde at kunne forære disse til det nye museum, hvor de snarere hørte hjemme end hos os, for at markere det samarbejde, der var begyndt allerede inden åbningen, og som uden tvivl vil fortsætte i fremtiden. Nogle af disse tegninger er blevet vist på en særudstilling i det tyske søfartsmuseum.

ICMM, *International Congress of Maritime Museums*, blev omtalt i museets årbog 1973, s. 155. Organisationens hovedformål er at samle alle søfartsmuseer verden over til møder hvert tredje år. Det første holdtes i

M/S „Jytte Bewa“ af København, rederiet Bewa Line; bygget 1968 af Frederikshavn Værft og Tørdok under navnet „Merc Jytte“; 399 brt. Model i skala 1:100, givet til Handels- og Søfartsmuseet af skibsreder Bent Waagensen.

M.S. "Jytte Bewa" of Copenhagen (Bewa Line), built in 1968 at Frederikshavn; 399 gross tons. Scale of model 1:100.

Greenwich 1972 og det næste i Oslo i dagene omkr. 1. okt. 1975 i det i 1974 nybyggede Norsk Sjøfartsmuseum. Museumsinspektør Hanne Poulsen og museumsdirektøren deltog i dette møde. I dagene forinden fandt *De nordiske søfartsmuseers 6. arbejds møde* sted i Sandefjord i Norge. I dette møde deltog Hanne Poulsen.

I slutningen af marts 1976 holdt *Kontaktudvalget for dansk maritim historie- og samfundsforskning* sit 2. årsmøde i København (jfr. årbog 1974, s. 140). Flere af museets medarbejdere deltog i dette møde, på hvilket en lang række danske søfartshistorikere og -amatører redegjorde for deres forskning på forskellige felter. Hanne Poulsen holdt foredrag om registrering af skibsportrætter, og Erik Dannesboe om det bevarede tegningsmateriale fra Helsingør Værft.

En meget stor daglig arbejdsbyrde har som altid været besvarelsen af de utallige forespørgsler fra fjern og nær om alle slags maritime og personalhistoriske emner. Hertil kommer vejledning og hjælp for besøgende

og studerende, som opsøger os for på stedet at benytte museets samlinger og kartoteker. Alligevel er det såre vigtige interne arbejde med katalogisering og beskrivelse af museets ældre og nyere bestand skredet frem, ligesom vore kartoteker stadig vokser. Magasiner, arkivrum og bibliotek er blevet tildels nyordnede, og ved anskaffelsen af nye stålreoler er behovet for plads til opbevaring af genstande blevet imødekommet for en tid, — men også kun for en tid. Pladsmangelen er et af vore mange presserende problemer, og vi må overveje, hvorledes vi vil kunne udvide biblioteks- og arkivrummene ved en kommende nyopstilling af museet.

Det kan nævnes, at samtlige museumsprotokoller, over 75 tykke bind i stor-folio, nu er blevet mikrofotograferede, således at de skulle være sikrede, hvis der f. eks. skulle opstå en brandkatastrofe. Til dette arbejde har Venneselskabet bevilget en sum penge.

Konservator Christian Nielsen har efter en alvorlig sygdom arbejdet for halv kraft i et par måneder. Han har i årets løb besvaret forespørgsler fra ca. 70 personer og leveret lystryk af ca. 100 af sine opmålingstegninger. Det er navnlig træskibsejere, både- og modelbyggere, museer og videnskabelige institutioner, der søger konsulentbistand, især til brug for restaurering af ældre træskibe, ikke blot i Danmark, men også i udlandet. Konservatoren har bl. a. bistået rederiet A. P. Møller med restaureringen af galeasen „Anna Møller“ (ex „Esther“, bygget Randers 1906), der er overdraget til Nationalmuseet, og rederiet Mercandia (Per Henriksen) med restaureringen og ombygningen af galease „Talata“ til 3-m. skonert „Mercantic II“ (bygget af Ring Andersen, Svendborg, 1942). Han repræsenterede museet ved Træskibsejernes Sammenslutning på pinsestævnet i Roskilde 1975 og ved Kgl. Dansk Yachtklubs veteranskibsstævne i Korsør juli 1975.

Museumsassistent Erik Dannesboe har i anledning af rederiet Hetlands 50 års jubilæum udsendt bogen D/S Hetland, A. H. Basse & Co. Rederi A/S 1925–1975. Bogen kan købes på museet.

Skibstallerkenen for 1975, nr. 2 af den i sidste årbog omtalte serie, udført på Den kgl. Porcelainsfabrik på foranledning af A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab og med motiver i farver fra museets samling af skibsportrætter, afbildede briggen „Sara“ af Ålborg. Dette års skibstallerken forestiller Grønlandske Handels bark „Julianehaab“ (bygget 1833). Museet har ved rederiets velvilje fået mulighed for at forhandle et begrænset antal af denne gedigne og dekorative tallerken.

Museet har i 1975–76 som sædvanlig beskæftiget flere civile værne-

pligtige, indkaldt dels i længere, dels i kortere tid. De har deltaget i alt forefaldende kontor- og museumsarbejde og har været til stor hjælp for museet, som med sin alt for lille arbejdsstab har svært ved at klare alle de mange opgaver, der daglig ligger for.

Med stor trofasthed har fhv. oversygeplejerske Inger Preisler, Helsingør, atter i år vederlagsfrit påtaget sig det ansvarsfulde arbejde at katalogisere og indordne museets nytilkomne bøger. Museet udtrykker sin tak for denne uegennyttige hjælp.

Arkivassistent Elisabeth Henningsen fejrede 1. juni 1976 25 års jubilæum på museet.

Som afløser af kommandørkaptajn Erik Borg, der døde i 1975, er viceadmiral Sven Thostrup indtrådt i museets komité som repræsentant for orlogsmarinen.

Besøgstallet for 1975-76 viser en mindre tilbagegang, idet det lå på 82.708, mens det i 1974-75 var på 87.138. Formentlig er den lange, tropiske sommer skyld deri. I varmen virker stranden mere tillokkende end museerne på de fleste.

Henning Henningsen

GAVELISTE 1975-76

(jfr. omtalen i indledningen til årsberetningen)

Billeder, konstruktionstegninger osv.

Jakup Dahl, Tórshavn: reprod. efter Ed. Niese: Hamburger Leben; *DSB* (ved distriktsområdechef *K. Yde Lassen*, Korsør): panelfelt fra M/F „Nyborg“ med maleri af Thor Bøgelund, forestillende issejlds i Storebælt; skibskonstruktør *Finn Frydensberg*, Frederikshavn: konstruktionstegninger til ubetegnede skibe bygget på skibsbyggerfamilien Møllers værfter; arkivalier m. m.; ingeniør *O. Vang Granø* (†), Kbh.: raderinger fra Helsingør af Tom Petersen; Baudirektor Dr. Ing. *Günter Hovers*, leder af Wasser- und Schiffahrtsamt Bremerhaven: fotokopier af konstruktionstegninger og tekniske beskrivelser af søtønder og sømærker fra distrikterne Bremerhaven og Kiel; *Rigsarkivet*: fotokopier af konstruktionstegninger til Ejder lods- og fyrgalliotens chalup 1815; *Tage Marcmann Sørensen*, Bindslev: litografi af J. Hellesen efter Const. Hansen: Kronborg.

Arkivalier, manuskripter olgn.

Fru *Gudrun Baunsgaard*, Vanløse: målebrev 1888 for dækspram til DFDS; museumsassistent *Erik Dannesboe*, Kronborg: sundhedspas 1963 og tre afregningsbøger 1962-63; cand. jur. *Joh. Fr. Gotschalk*, Måløv: begravelsesbrev (Assistens kirkegård), udstedt 1811 til faktor i Serampore Severin Kierulf; fhv. styrmand

Niels Ibsen, Ballerup: giverens søfartsbog 1919 og linedåbsattest 1919 fra 4-m. bark „Viking“; *Kgl. Bibliotek* (ved bibliotekar *Tue Gad*): bilbrev 1873 for S/S „Sallingsund“, Generalpostdirektionen, bygget på B & W; lektor *Else Kruuse-Hansen*, Valby: forskellige arkivalier vedr. købmand Jørgen Kruuse, Korsør, bl. a. inventarliste for skonnerten „SkioId“ af Korsør 1841, regnskab for Korsør og Nyborg forenede Færgelaug 1846 og regnskab og liste over Troppe-Transport-Flotillen fra Korsør 1848; kapt. *Poul Linnét og frue*, Kbh.: udklaringsdokument for M/S „Nordpol“ af Kbh., Philadelphia 1975; kapt. *K. Mullertz*, Auckland, New Zealand: Erindringer fra en rejse med M/S „Falstria“ 1915 til østtibirske havne (manus); mag. art. *Søren Nancke-Krogh*, Tranebjerg: brev fra tatovør Tusch-Hans (Hans J. Hansen) 1958; *Nationalmuseets* 3. afd. (ved museumsinspektør *Inge Mejer Antonsen*): fotokopier af dokumenter vedr. opstanden på St. Croix 1878 og løjtnant H. Ostermanns indsats ved nedkæmpelsen deraf.

Diverse

Postmester *Carl Andersen*, Tølløse: kgl. lodstegn fra Helsingør lodseri; *Svend Andersen*, Carmel, Calif., USA: Wine-List fra Ø.K.'s M/S „Canada“ 1937“; fhv. toldvagtimester *M. K. Boye*, Vordingborg: flaskeskib, barkentine „Æro“ (bygg. 1918); *DFDS* (ved informationschef *Jan Hedegaard*): to søkort over Nordsøens nordlige og sydlige del med indtegnede britiske og tyske farezoner og angivelse af forlispositioner for danske skibe 1914–18; *DSB* (ved driftsområdechef *K. Yde Lassen*): splitflag fra M/F „Nyborg“, med DSB's kronede initialer; *Kgl. Grønlandske Handel*: førstedagskuverter med grønlandske frimærker; prof. *Erik Hemmingsen*, Syracuse, USA: cigaretdåse i Kgl. Porcelain, kaptajns gave fra Gargoyle Marineoil til hans far, kapt. Herman R. Hemmingsen; fru *Gudrun Knudsen*, Helsingør: tre geneverdunke af ler og to engelske glasflasker, hjembragt af en hovmester født på Fanø 1887; *Erich Kuhlmann*, Hamburg: nytryk af rederiet HAPAG's private frimærke, udstedt på St. Thomas 1875; kapt. *K. Mullertz*, Auckland, New Zealand: mønt fra handelsrepublikken Venezia ca. 1400. — Endelig er fra direktør *Luc Marie Bayle*, Musée de la Marine, Paris, modtaget en sending specielle farver („La Maquette“) til maling af skibsmodeller.

Fotogaver

Arkitekt, MAA *Niels Bech*, Kbh.; læge *Orvar Brooling*, Björkvik, Sverige; *Burmeister & Wains Skibsværft A/S*; *Christiani & Nielsen*, Kbh.; Commander *S. G. Clark*, Royal Naval Museum, Portsmouth, England; *Dansk Folkemindesamling*, Kbh. (186 fotos af danske damp- og motorskibe); fhv. underdir. *Ib Eigtved*, Kbh.; forfatteren *Anders Enevig*, Seden; *Farvandsdirektoratet*, Kbh.; *Focke Museum*, Bremen; *Frederikshavn Værft A/S*; skibskonstruktør *Finn Frydensberg*, Frederikshavn; aktuar *Eva Ganneskov*, Kbh.; *A.B. Götaverken*, Göteborg, Sverige; afdelingsleder *John Hansen*, Ålsgårde; informationschef *Jan Hedegaard*, Kbh.; *Helsingør Værft A/S*; prof. *Erik Hemmingsen*, Syracuse, USA; *Henning Henningsen*, Kronborg; *Karl Henriksen*, Helsingør; Baudirektor Dr. Ing. *Günter Hovers*, Bremerhaven; fhv. styrmand *Niels Ibsen*, Ballerup; fhv. maskinm. *D. A. Jensen*, Glud; *Fr. Jorberg* (†), Detmold, Tyskland; Schiffbauingenieur

Werner Jaeger, Duisburg, Tyskland; Oberverwaltungsrat *Ulfert Kaltenstein*, Bremerhaven; museumsforvalter *J. Kolding*, B & W-museet, Kbh.; *Kunsthallens auktioner*, Kbh.; arkitekt, *MAA Poul Kyhl*, Kbh.; *Peter Madsen*, partrederi, Ry; rigsantikvar, museumsdirektør *Pór Magnússon*, Reykjavík, Island; *Marinens Bibliotek*, Kbh.; cand. art. *Ole Mortensen*, Fåborg; *Mærsk-Posten*, A. P. Møllers rederi, Kbh.; *Nakskov Skibsværft A/S*; *Odense Staatskibsværft A/S (Lindøværftet)*; *Orlogsmuseet*, Kbh.; redder *Arne Petersen*, Store Heddinge; overtoldassistent *Bent Edelberg Petersen*, Korsør; *Egon Rasmussen*, Kbh. (en samling negativer af danske dampskibe); orlogspræst *Henning Rørskou*, Kbh.; *Harald Sandvik*, Oslo; stadsarkitekt *Hans Schlyter*, Sundsvall, Sverige; *Statens sjöhistoriska Museum*, Stockholm (145 negativer af danske skibe); landsantikvarie *Lennart Lundborg*, Halmstad, Sverige; toldinspektør *Robert Svalgaard*, Thisted; modelbygger *Ivar Sørensen*, Vodskov; *Tage Marcmann Sørensen*, Bindslev; driftsleder *John Troedsson*, Lyngby; fru *Lise Julie Tutein*, Birkerød; fotograf *Kenneth Wiberg*, Helsingborg; skibsreder *Bent Waagensen*, Fredensborg; *Aalborg Værft A/S*; *Aarhus Flydedok og Maskinkompagni A/S*.

Boggaver

Redaktør *Sven Tito Achen*, Kbh.; *Les Amis de l'Histoire des P.T.T. d'Alsace*, Strasbourg; *John L. Anderson*, Glen Gamer, USA; museumsdirektør *Arne Bang Andersen*, Stavanger Sjøfartsmuseum; museumsdirektør *Arie Ben-Eli*, søfartsmuseet, Haifa, Israel; skibskonstruktør, N.A. *O. Benzon*, Kbh.; mag. art. *Brit Berggreen*, Oslo; boghandler *K. Brinch-Fischer* (†), Esbjerg; redaktør *Gösta Bringmark*, Brantevik, Sverige; *Jákup Dahl*, Tórshavn; *Danmarks Rederiforening*, Kbh.; museumsassistent *Erik Dannesboe*, Kronborg; *Deutsches Schiffahrtsmuseum*, Bremerhaven; museumsdirektør, dr. *Detlev Ellmers*, Bremerhaven; forlagsdirektør *Fred A. Fredhøi*, Oslo; *E. Geleff*, Kirke Hyllinge; kulturattaché *Dola Gravesen*, Kbh.; *Kgl. Grønlandske Handel*, Kbh.; *Lars Grönstrand*, Åbo, Finland; redaktør *Hans Jürgen Hansen*, Gräfelfing, Tyskland; forlagsdirektør *Egon Heinemann*, Norderstedt, Tyskland; *Henning Henningsen*, Kronborg; civilekonom *Bengt Holmström*, Göteborg; *A. F. Høst & Søn's Forlag*, Kbh.; *Institut for folklivsforskning*, Stockholm; *Hanns Christian Jessen*, Rendsburg-Büdeltsdorf, Tyskland; prof. *Hans Chr. Johansen*, Odense; *Fr. Jorberg* (†), Detmold, Tyskland; Schiffbauingenieur *Werner Jaeger*, Duisburg, Tyskland; *H. J. Koch*, Neustadt/Holst., Tyskland; *Korsør Bibliotek*; *Erich Kuhlmann*, Hamburg; Dr. *A. W. Lang*, Juist, Tyskland; Konrektor *Hans Lassen*, Keitum/Sylt, Tyskland; Dr. *Lewis Lloyd*, Gwynedd, England; *Lloyd's Register of Shipping*, Crawley, England; *Mariner's Museum*, Newport News, USA; *Marstal Søfartsmuseum*; *K. F. Marstrands Efterflg. A/S*, Helsingør; *Ministerie van Nederlandse Cultuur*, Brussel; Dr. *Walter W. Müller*, Glifada, Grækenland; numisnautiker *Wolf Mueller-Reichau*, Laboe, Tyskland; *Paul Philippsen*, Flensborg; *Den kgl. Porcelainsfabrik*; *I. M. Priskorn*, Højbjerg; entreprenør *Otto H. Rasmussen*, Søby (Ærø); *Rosenkilde og Baggens Forlag*, Kbh.; Dr. *Wolfgang Rudolph*, Schildow, DDR; ingeniør *Jochen Sachse*, Hamburg; Prof. Dr. *Hans Schadewaldt*, Düsseldorf, Tyskland; Kustos Dr. *Uwe Schnell*, Bremerhaven; dispachør *Kjeld Skovgaard-Petersen*, Rungsted; *Sparekassen Thy*,

Thisted; forlagsdirektør *Gerhard Stalling*, Oldenburg, Tyskland; *Strandbygaards Bogtrykkeri*, Skjern; *Suid-Afrikaanse Kulturhistoriese Museum*, Cape Town, Sydafrika; *Søllerød Kommunes Museum*; *Søværnets Materielkommando*, Kbh.; *Texas A & M University*, College Station, USA; *Lise J. Tutein*, Birkerød; *Sven Tvermoes*, Hellerup; ing. *Fred M. Walker*, Aberdeen, Skotland; navigationsskoleinspektør *Roald Wiese*, Kbh.; *Rolf J. Wiswe*, Düsseldorf-Kaiserswerth, Tyskland; skibsreder *Bent Waagensen*, Kbh.; *Georg Ågren*, Helsingborg.

Desuden er et større antal bøger erhvervet ved bytteforbindelser med maritime museer, biblioteker, institutioner og historiske foreninger i Danmark og over hele kloden.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1975 TIL 31. MARTS 1976

Indtægter

Indtægt ved forevisning	205.471	
Statens tilskud	815.666	
Private bidrag ifølge specifikation	27.250	
Renter	11.275	
Fortjeneste ved salg af Søhistoriske Skrifter, billedbog, postkort, platter m.v.	31.364	
Prisdæmpende ydelse	1.123	
	Kr. 1.092.149	

Udgifter

Administration og drift:

Lønninger, honorarer, pensionsudgifter m. m.	880.094	
Rengøring	80.938	
Opvarmning	22.202	
Kontorhold og diverse	61.227	
Kørsel og transport	2.192	
Assurance og ATP	14.317	1.060.970

Museets samlinger:

Nyerhvervelser og opstillinger m.v.	44.956	
Anvendt af generalkonsul L. O. G. Amundsens gave	24.000	20.956

Afskrivninger:

Inventar	12.666	
÷ Underskud overført til kapitalkonto	2.443	
	Kr. 1.092.149	

Specifikation af private bidrag i 1975/76

A. H. Basse Rederi A/S	1.000	
Concord Line A/S	500	
Danmarks Rederiforening	5.000	
Rederiaktieselskabet Dannebrog	500	
A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab	2.000	
A/S De Danske Sukkerfabrikker	500	
Heering Line	1.750	
Helsingør Kommune	4.500	
J. C. Hempels Legatfond	1.000	
Rhederi M. Jebsen A/S	500	
A/S Jydsk Færgefart	500	
Kryolitselskabet Øresund A/S	1.000	
Rederiet A. P. Møller	5.000	
Interessentskabet af 15. april 1972	400	
Det Store Nordiske Telegraf-Selskab A/S	400	
A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise	200	
Det Østasiatiske Kompagni A/S	2.500	
		<u>Kr. 27.250</u>

De efter 1. april 1976 indgåede bidrag vil blive optaget i næste års regnskab.

STATUS PR. 1. APRIL 1976

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	1.413	
Den danske Bank	219.751	221.164

Udestående fordringer 136.205

Beholdning af kataloger, postkort, platter og bøger 46.600

Inventar:

Anskaffelsessum i 1975/76	12.666	
Afskrivning ifølge driftsregnskab	12.666	0

Samlingen:

Saldo pr. 1. april 1975	3.042.197	
Nyerhvervelser og opstillinger m. v. i 1975/76	44.956	
Modtagne genstande m. v. i 1975/76	67.725	3.154.878
		<u>Kr. 3.558.847</u>

Passiver

Diverse kreditorer:

Omkostninger	5.000	
Tilbageholdelse af dyrtidsportioner	10.075	
Merværdiafgift	182	15.257

Modtagne tilskud til specialopgaver,

<i>hvortil udgifterne endnu ikke er afholdt . . . . .</i>		12.000
---	--	--------

Kapitalkonto for generalkonsul L. O. G. Amundsens gave:

Overført fra museets kapitalkonto	97.074	
Salg af mønter i 1975/76	68.969	
Tilskrevne renter fra bankbøger	3.192	
	169.235	
Anvendt til køb af museumsgenstande	24.000	145.235

Kapitalkonto for museet:

Saldo pr. 1. april 1975	3.373.191	
Salg af møntsamling i 1974/75 overført til særskilt kapitalkonto	÷ 97.074	
Nyerhvervelser og opstillinger m. v. i 1975/76	44.956	
Modtagne genstande m. v. i 1975/76	67.725	
Underskud ifølge driftsregnskab	÷ 2.443	3.386.355
	Kr.	3.558.847

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med museets bøger, som vi har revideret.

København, den 8. juni 1976

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

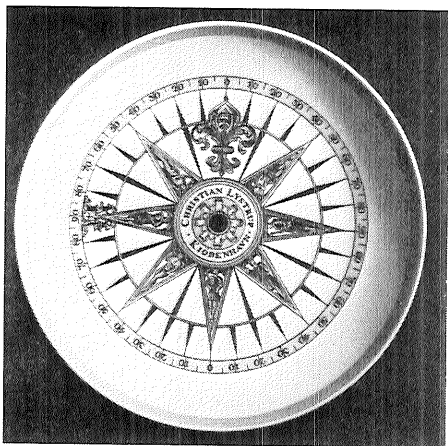
KOMPASPLATTER

udgivet af

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner

Platte 1975 med afbildning af kompasrose udført af sejl-, flag- og kompsmager Christian Lystrup, København, beg. af 1800-årene.

Platte 1976 med afbildning af kompasrose udført af kompsmager F. Meyer i Glückstadt, dateret 1787.

Platterne er fremstillet på Den kgl. Porcelainsfabrik og nummerede. De gengivne kompasroser er i farver efter originalerne på Handels- og Søfartsmuseet. Diam. 20 cm.

Pris pr. platte kr. 150.00 + ekspeditionsgebyr.
Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på
Kronborg, 3000 Helsingør. Tlf. (03) 21 06 85.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BERETNING FOR

1975-76

LIGE som sidste år kunne selskabets bestyrelse og museets personale gøre den årlige generalforsamling 26. august 1976 særlig festlig, idet det var lykkedes os gennem Foreningen Gamle Georg Stage Drenges at låne en film fra fuldskibet „Joseph Conrad“s rejse om jorden 1935-37. „Joseph Conrad“ er som bekendt identisk med skoleskibet, fuldskib „Georg Stage“ (I), som i 1935 solgtes til forfatteren Alan Villiers. Skibets 2. styrmand, Hans Chr. Pedersen, optog denne film i samarbejde med Villiers. Kaptajn A. Brettschneider havde vist os den venlighed at kommentere den spændende film på meget personlig og levende måde, da den efter selve generalforsamlingen kørte over det hvide lærred. Der var mødt ca. 200 medlemmer og gæster, og takket være garnisonskommandanten, oberstløjtnant Christian Christensens velvilje fik vi lov til at benytte Kampskolen på Kronborgs store gymnastiksal til mødet. Selskabet siger tak til alle de implicerede for deres store imødekommenhed.

Formanden, museumsdirektør Knud Klem, bød velkommen til de fremmødte. Til dirigent valgtes generalsekretær, sømandspræst Fr. V. Eilschou Holm.

I sin beretning nævnte formanden den gave, selskabet havde foræret museet i årets løb – foruden årbogen –, nemlig en signeret tegning fra 1760'erne af barbareskhavnen Salé i Marokko (se afbildningen og den tilhørende billedtekst). Pengene var givet fra Skibsfører H. L. Barfoeds legat.

Formanden omtalte ligeledes udsendelsen af den smukke kompasplatte 1975, hvis motiv var en kompasrose fra et af museets kronekompasser, fremstillet i beg. af 1800-årene af sejl-, flag- og kompaslager Christian Lystrup, København. Som det vil huskes, overtog selskabet udsendelsen af platteserien sidste år. Der blev fremstillet 2000 nummererede eksemplarer af kompasplatte 1975 på Den kgl. Porcelainsfabrik. Størstedelen af disse var forudbestilt, og en betydelig del af restpartiet er blevet solgt i årets løb. Der er dog stadig en del eksemplarer tilbage, og formanden opfordrede medlemmerne til ikke blot at købe platten til sig selv men

også anvende den som gave. Oplaget for kompasplatte 1976 med motiv fra et kronekompass, signeret F. Meyer i Glückstadt 1787, har vi ikke turdet sætte højere end til 1800 stk., da vi nødig vil ligge med for stort et lager. Selskabet har ansat en dame til at sørge for den komplicerede ekspedition af den nye platte.

Salget har givet en smuk fortjeneste. Denne har vi måttet opgive til skattevæsnet, men vi har samtidig indsendt et andragende til Skatte-departementet om fritagelse for skat, idet fortjenesten udelukkende skal gå til museale formål af forskellig art, i overensstemmelse med selskabets love og den hidtil førte praksis. Det kan ikke nægtes, at årbogen nemt kan komme i farezonen, idet udgifterne til trykning, papir, porto osv. stiger stærkt fra år til år. Det er helt livsvigtigt for museet og venneselskabet at kunne fortsætte med at udsende årbogen fremover, som vi har gjort det i de sidste 34 år, og nogle af de indtjente penge bør bruges til årbogen.

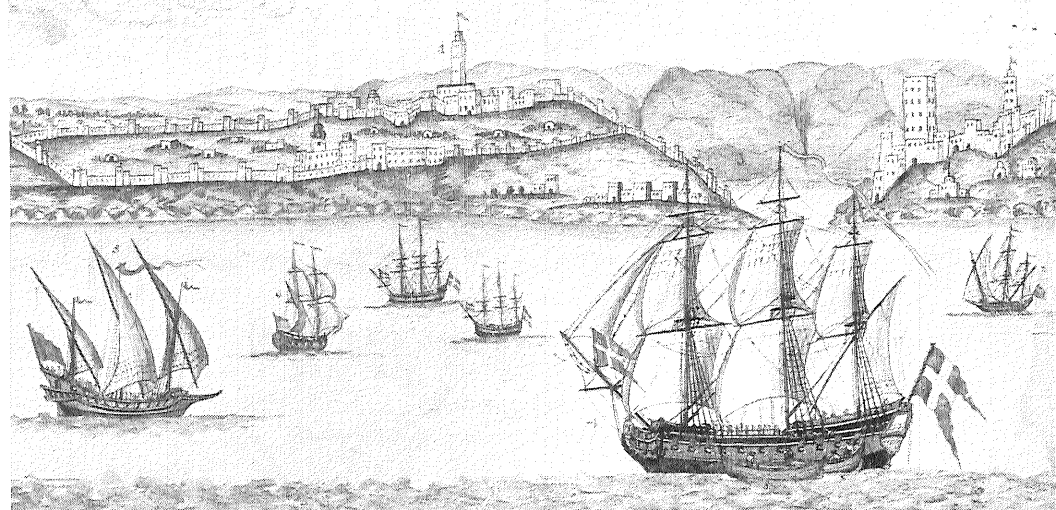
Medlemstallet i selskabet ligger pr. 15. august 1976 på 1302 års- og 162 livsvarige medlemmer, ialt 1464, hvilket er en pæn lille fremgang i forhold til sidste års tal på 1439. Desværre er der som altid en lille skare medlemmer, som har glemt at betale kontingent, og som derfor har måttet rykkes én og af og til flere gange, hvilket er en stor og unødvendig økonomisk og tidsrøvende belastning. Vore revisorer har derfor henstillet til os, at vi i fremtiden kun rykker én gang og, hvis det ikke hjælper, derefter betragter vedkommende som udmeldt. Det er noget, vi ikke er glade for, men vi bliver nødt til at gøre det.

Til slut rettede formanden en tak til de annoncører og bidragydere, som atter i år havde støttet udgivelsen af årbogen, samt til forfatterne og redaktionen. Han takkede også pressen for dens velvillige omtale af museet og selskabet, og medlemmerne for deres trofasthed og interesse.

Formandens beretning toges til efterretning, og derefter forelagde kassereren, museumsdir. Henning Henningsen, de reviderede regnskaber for selskabet og for fhv. skibsfører Barfoeds legat 1975-76 (trykt efter denne beretning). Regnskaberne godkendtes.

På valg til bestyrelsen var iflg. lovene formanden, borgmester Ove Thelin og arkitekt, m.a.a. Mikael Sinding, der alle genvalgte. Som revisorer genvalgte de statsautoriserede revisorer Bjarne N. Hansen og Eigil Bruhn.

Med ganske få og små ændringer går selskabets love tilbage til stiftelsesåret 1940. Bestyrelsen havde fundet det ønskeligt nu at føre dem à jour

Tegning af Salé i Marokko i foråret hos det hollandske konge (Holland). De to store skibe er de danske og hollandske. Salé i Marokko, 1762. Lånt fra Det Kongelige Bibliotek, København. En anden tegning af Salé i Marokko, 1762. Lånt fra Det Kongelige Bibliotek, København.

Salé på Marokkos Atlanterhavskyst var en af de vigtigste nordafrikanske havne, hvorfra de muhamedanske korsarer, „barbareskerne“, drog ud for at overfalde europæiske skibe. Som andre søfartsnationer havde Danmark i midten af 1700-årene måttet afslutte traktater med Marokko, Alger, Tunesien og Tripoli (Libyen) og betale årlige afgifter, „presenter“, til disse landes fyrster, for at deres korsarer skulle lade danske skibe sejle i fred. Dette farvelagte prospekt (af ukendt kunstner) viser, som det siges i teksten, „røverkulen“ Salé til venstre og byen Rabat, nu hovedstaden i Marokko, til højre. Imellem dem udmunder floden Bou-Regreg og danner en havn, hvori korsarskibene kunne ligge i læ. På reden ses flere skibe, fra venstre en korsar med en taget fransk prize; en dansk og en hollandsk handelsfregat, og længst t.h. en chebek med engelsk flag. I forgrunden t.h. ligger den danske orlogsfregat „Havfruen“ (bygget 1760–62) med et par mauriske både ved siden. I 1762 og atter i 1767 anløb fregatten Salé med „presenter“ til sultanen, og tegningen stammer formentlig fra et af disse besøg. Desværre er de to sidste cifre i årstallet afslidt. Den sjældne tegning er en gave til Handels- og Søfartsmuseet fra Venneselskabet.

Salé in Morocco, one of the most important harbours of the North African corsairs. To the right Rabat, and between them the estuary of the river Bou-Regreg. In the foreground the Danish naval frigate "Havfruen", probably bringing "presents" for the Sultan of Morocco in the 1760s. Like other European states Denmark made a treaty with the Barbary States, according to which it had to pay a yearly tribute to prevent Danish merchant ships being molested by the corsairs.

og havde derfor sat et punkt om lovændringer på dagsordenen. Sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen var bestyrelsens forslag dertil udsendt til alle medlemmerne. Henningsen redegjorde for motiverne til disse ændringer, som bl.a. gik ud på at give formålsparagraffen en mere smidig form, samt at legalisere den praksis, der på flere måder var fulgt i årenes løb, f.eks. med hensyn til udsendelsen af årbogen, opstilling af dagsordenen for generalforsamlingen, valg af statsautoriserede revisorer m.m. Det foresloges at indsætte en bestemmelse om, at generalforsamlingen skulle fastsætte hvert års kontingent, i stedet for at kontingentet som nu var fikseret i selve loven. Ligeledes foresloges det, at livsvarigt medlemsskab ikke skulle kunne tegnes i fremtiden, idet denne form for medlemsskab har været til stort økonomisk tab for selskabet. Det bemærkes, at de nuværende livsvarige medlemmers status selvfølgelig ikke berøres af ændringen.

Med en enkelt ændring, gående ud på, at forslag fra medlemmerne skulle indsendes skriftligt senest 1. juni, vedtog generalforsamlingen bestyrelsens forslag. Da generalforsamlingen imidlertid ikke var beslutningsdygtig, var det iflg. lovenes § 10 nødvendigt at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, som skulle tage endelig stilling til forslagene og eventuelt vedtage dem.

Denne ekstraordinære generalforsamling afholdtes fredag 1. oktober 1976 i Handelsministeriets mødesal. En del medlemmer havde givet møde. Forsamlingen vedtog enstemmigt de foreslåede lovændringer, således som de blev vedtaget på generalforsamlingen 26. august.

De således vedtagne love, som fra nu af vil være gældende, aftrykkes efter denne årsberetning.

Henning Henningsen

LOVE

for

SELSKABET

„HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER“

§ 1.

Selskabets navn er „Handels- og Søfartsmuseets Venner“.

§ 2.

Selskabets formål er at være til støtte for Handels- og Søfartsmuseet og at virke for forøgelsen og forbedringen af dets samlinger. Selskabets midler kan efter bestyrelsens bestemmelse foruden til indkøb af museums-genstande tillige anvendes til andre museale formål.

§ 3.

De midler, hvormed dette formål søges nået, er:

Årsbidrag fra selskabets medlemmer.

Donationer.

Eventuel fremstilling og salg af maritime kunstgenstande.

§ 4.

Som medlem kan optages personer, institutioner eller firmaer. Ethvert medlem har gratis adgang til museet. Selskabet udgiver og bekoster, for såvidt som dets økonomi tillader det, Handels- og Søfartsmuseets årbog som en gave til museet. Museets direktør er, eventuelt sammen med en eller flere medarbejdere, redaktør. Et eksemplar af årbogen ydes hvert medlem som medlemslevering.

Selskabets regnskabsår går fra 1. april til næste års 31. marts.

Det årlige medlemsbidrag såvel for personer som for institutioner og firmaer fastsættes på den årlige ordinære generalforsamling. Medlemsretten ophører ved udmeldelse af selskabet, eller hvis årsbidraget trods påmindelse ikke er indbetalt inden udgangen af regnskabsåret.

Æresmedlemmer kan udnævnes med enstemmighed af bestyrelsen. Disse har samme rettigheder som ordentlige medlemmer, men er fritagne for medlemsbidrag.

§ 5.

Selskabets bestyrelse består af indtil 7 medlemmer. Direktøren for Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg er selvskrevet medlem af bestyrelsen.

Bestyrelsens øvrige 6 medlemmer vælges på den årlige, ordinære generalforsamling.

Den første bestyrelse vælges for to år. Derefter afgår hvert år halvdelen af medlemmerne i den gennem lodtrækning ved første valg bestemte rækkefølge. Genvalg kan finde sted. Sker afgang i årets løb, kan bestyrelsen for tiden indtil næste ordinære generalforsamling supplere sig med et eller flere medlemmer.

§ 6.

Bestyrelsen vælger formand og næstformand; museumsdirektøren udfører ordentligvis forretningerne som bestyrelsens sekretær og kasserer, men kan ikke vælges til formand.

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når 4 af dens medlemmer er tilstede eller skriftligt har afgivet deres votum over dagsordenen for mødet. Beslutninger tages ved simpel majoritet. I tilfælde af stemmelighed gør den fungerende formands stemme udslaget. To af de valgte bestyrelsesmedlemmer kan i forening med museumsdirektøren foretage indkøb, såfremt hurtig afgørelse er nødvendig.

Sekretæren fører en protokol over bestyrelsens forhandlinger.

Selskabets regnskaber revideres af de af Handels- og Søfartsmuseet benyttede statsautoriserede revisorer.

§ 7.

Selskabets årlige, ordinære generalforsamling afholdes inden udgangen af august måned efter indkaldelse med 14 dages varsel ved meddelelse til selskabets medlemmer, medmindre bestyrelsen af særlige grunde måtte træffe anden bestemmelse om tidspunktet for generalforsamlingens afholdelse.

§ 8.

Dagsordenen for den ordinære generalforsamling skal omfatte:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning om selskabets virksomhed i det forløbne regnskabsår.

3. Forelæggelse af det reviderede årsregnskab til godkendelse.
4. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
5. Fastsættelse af kontingent.
6. Mulige forslag fra bestyrelsen eller fra selskabets medlemmer.

Forslag fra medlemmerne skal fremsendes skriftligt og være bestyrelsen i hænde senest 1. juni.

Alle beslutninger, med undtagelse af de i § 10 nævnte, fattes af generalforsamlingen med simpel majoritet. Over generalforsamlingens forhandlinger føres en protokol.

§ 9.

Donationer, til hvilke der ikke er knyttet særlige bestemmelser, henlægges til et reservefond, som i påkommende tilfælde kan bruges til de i § 2 fastsatte formål.

Genstande, som erhverves for selskabets midler, betegnes som gaver fra selskabet.

§ 10.

Vedtagelse af lovændringer og beslutning om selskabets ophævelse kan kun ske på en til dette øjemed indkaldt generalforsamling, på hvilken mindst $\frac{3}{4}$ af selskabets medlemmer har givet møde, og med mindst $\frac{3}{4}$ af de tilstedeværendes stemmer. Er den indkaldte generalforsamling ikke beslutningsdygtig, bliver inden en frist af 6 uger en ny generalforsamling at indkalde, på hvilken beslutning gyldigt kan fattes med $\frac{3}{4}$ af de tilstedeværende stemmer uden hensyn til antallet af de mødte medlemmer.

§ 11.

I tilfælde af selskabets opløsning tilfalder dets kapital, beholdning af årbøger, kunstgenstande o.lign. samt arkiv Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg.

Således vedtaget på selskabets generalforsamlinger
26. august og 1. oktober 1976.

SELSKABET
HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER
(Stiftet 1940)

Tegn venligst nye medlemmer –

derved støtter De selskabets formål at virke for forøgelse og forbedring af Handels- og Søfartsmuseets samlinger. – Indmeldelse modtages på museet (tlf. (03) 21 06 85). – Selskabets girokonto 7 05 90 00.

Medlemmernes rettigheder:

Gratis adgang til Handels- og Søfartsmuseets samlinger på Kronborg slot.

Gratis adgang til Orlogsmuseet i Nikolaj kirke, Kbh.

Selskabet yder gratis sine medlemmer en smuk og interessant illustreret årbog, hvis værdi overstiger minimumskontingentet.

Medlemmerne kan til nedsat pris købe de af museet udgivne Søhistoriske Skrifter samt ældre årbøger:

1944–67 pr. stk. kr. 10.00 (bogladepris kr. 20.00),

1968–73 pr. stk. kr. 20.00 (bogladepris kr. 35.00),

1974–76 pr. stk. kr. 25.00 (bogladepris kr. 50.00).

(Årbog 1942, 43, 52, 57, 58, 60, 61, 63–66 er udsolgt).

Pris for biblioteksabonnenter: årbog 1944–67 kr. 15.00,

1968–73: kr. 20.00, 1974–76: kr. 35.00 pr. styk.

Alle priser inkl. moms, ekskl. porto.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør.

Minimumskontingenter:

Årsmedlemmer kr. 35.00 årligt for personer, kr. 200.00 for institutioner eller firmaer.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1975 TIL 31. MARTS 1976

Indtægter

Kontingenter og bidrag:

Årsbetalende medlemmer	53.794	
Livsvarige medlemmer	2.400	56.194

Fortjeneste ved salg af kompasplatter:

Indgået for solgte platter excl. moms	203.255	
÷ forbrug:		
Købspris for 2.000 platter	127.882	
Diverse udgifter til porto, forsendelse m.v.	22.545	
	150.427	
÷ beholdning af platter pr. 31. marts 1976	34.218	116.209 87.046

Renter af bank, postgiro og obligationer 7.415

Gave fra fhv. skibsfører Harald Læssøe Barfoeds legat 11.000

Kr. 161.655

Udgifter

Gaver og tilskud til Handels- og Søfartsmuseet:

Årbog 1975:

Udgivelse af årbog	69.188	
Porto til udsendelse	3.286	
	72.474	
÷ salg af årbøger og særtryk	8.626	
annoncer og tilskud til årbog 1975	11.650	20.276 52.198

Gaver iøvrigt til Handels- og Søfartsmuseet 11.000

At overføre 63.198

Overført		63.198	
<i>Diverse omkostninger:</i>			
Porto, fragt m.v.	1.095		
Kontorhold	8.079		
Revision og regnskabsassistance:			
for 1974/75	3.400		
for 1975/76	5.500	8.900	
Diverse udgifter	492	18.566	
<i>Henlæggelse til reservefonden ifølge vedtægternes § 9 . . . . .</i>		2.400	84.164
<i>Overskud, der overføres til kapitalkonto . . . . .</i>			77.491
			<u>Kr. 161.655</u>

STATUS PR. 1. APRIL 1976

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	1.156	
Den Danske Bank, Helsingør:		
Checkkonto 11130-6	27.006	
Bankbog 6-60047	54.151	
Postgiro	7.351	89.664

Debitorer:

Tilgodehavender vedr. årbog	1.777	
Mellemregning med fhv. skibsfører Harald Læssøe Barfods Legat	0	1.777

Beholdning af platter 34.218

Obligationer:

Kr. 10.000 7 % Østift. Kreditf. 18. s. 1998 à 58	5.800	
Kr. 42.000 7 % Østift. Kreditf. 16. s. 4. à 51	21.420	
Kr. 10.000 7 % Østift. Kreditf. 15. s. 4. à 52 ³ / ₄	5.275	
Kr. 33.000 7 % Københ. Kreditf. 15. s. 1.a. à 51	16.830	49.325
		<u>Kr. 174.984</u>

Passiver

Diverse kreditorer og skyldige omkostninger 9.500

Vedtagne, endnu ikke ydede gaver:

Saldo pr. 1. april 1975 . . . . . 10.000

Reservefond:

Saldo pr. 1. april 1975 . . . . . 47.648
+ henlagt ifølge driftsregnskab 2.400 50.048

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1. april 1975 . . . . . 35.845
+ overskud ifølge driftsregnskab 77.491
113.336
÷ kursregulering af obligationer 7.900 105.436
Kr. 174.984

JENS M. BARFOED

NIELS HAHN-PETERSEN

KNUD KLEM

MIKAEL SINDING

J. TEISEN

OVE THELIN

HENNING HENNINGSSEN

Der ansøges skattedepartementet om fritagelse for beskatning af fortjeneste ved salg af kompasplatter. Såfremt dette ikke bevilges, andrager selskabets skattetilsvaret for året 1975/76 28.120,00 kr.

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med selskabets bøger, som vi har revideret. Obligationsbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bank- og postgiroindestående er afstemt.

København, den 8. juni 1976.

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

FHV. SKIBSFØRER
HARALD LÆSSØE BARFOEDS LEGAT

DRIFTSREGNSKAB FOR TIDEN 1. APRIL 1975
TIL 31. MARTS 1976

Indtægter

Renter og udbytter:

Bankindestående	675	
Obligationer	10.165	10.840

Udgifter

Gave til Handels- og Søfartsmuseet overført gennem Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner	11.000	
Depotgebyrer	370	11.370
<i>Underskud, der overføres til gevinst- og tabskonto . . . . .</i>	<i>Kr.</i>	<i>530</i>

STATUS PR. 1. APRIL 1976

Aktiver

Likvide midler:

Den Danske Bank, Helsingør, bankbog		6.773
---	--	-------

Værdipapirer:

Obligationer til anskaffelsespriser:

Kr. 9.000 5 % Østift. Kreditf. 16. 2.	5.310	
Kr. 29.700 5 % Østift. Kreditf. 16. 3.	17.448	
Kr. 2.000 5 % Jydsk Hypotekf. 8.	1.280	
Kr. 1.000 5 % Jydsk Hypotekf. 9.	650	
Kr. 1.000 5 % Jydsk Hypotekf. 11.	597	
Kr. 5.000 5 % Grundej. Hypotekf. 8.	3.038	
Kr. 1.000 5 % Grundej. Hypotekf. 7.	620	
Kr. 14.000 4½ % Husm. Hypotekf. 3.	8.540	
Kr. 2.000 5 % Danske Statslån S. 2007	1.300	
Kr. 60.000 7 % Østift. Kreditf. 19. 1.	35.275	
Kr. 25.000 10 % Kreditf. Danmark alm. 43. 2004	20.188	
Kr. 6.000 10 % Kreditf. Danmark alm. 44. 2014	4.460	98.706
(kursværdi pr. 1. april 1976 kr. 80.256).	<i>Kr.</i>	<i>105.479</i>

Passiver

Diverse kreditorer:

Mellemregning med Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner 0

Kapitalkonto:

Legat ifølge testamente 100.000

Gevinst- og tabskonto:

Saldo pr. 1. april 1975	6.009	
÷ underskud ifølge driftsregnskab	530	5.479
		<hr/>
		Kr. 105.479

JENS M. BARFOED

NIELS HAHN-PETERSEN

KNUD KLEM

MIKAEL SINDING

J. TEISEN

OVE THELIN

HENNING HENNINGSEN

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med legatets bøger, som vi har revideret. Værdipapirbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bankindestående er afstemt.

København, den 8. juni 1976.

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BESTYRELSE

Museumsdirektør, cand. mag. KNUD KLEM, formand.
Direktør, civilingeniør JENS M. BARFOED, R.
Direktør, skibsreder NIELS HAHN-PETERSEN.
Arkitekt, M.A.A. MIKAEL SINDING.
Kommandørkaptajn J. TEISEN, R¹.
Borgmester OVE THELIN.
Museumsdirektør, dr. phil. HENNING HENNINGSEN, kasserer og sekretær.

NYTILKOMNE MEDLEMMER

(fra 1. september 1975 til 31. august 1976)

LIVSVARIGE MEDLEMMER

Degerbøl, Jens, direktør, København.

ÅRSMEDLEMMER

Amelung, Lotte, Brabrand.
Andersen, Ole, maskinmester, Bramming.
Andersen, Skibild, styrmand, Hundested.
Andersen, Søren, regnskabskonsulent, Helsingør.
Andersson, Henrik, skoleelev, Horsens.
Andreasen, Aksel Johan, København.
Arildsbo, Per, Skodsborg.
Bakka, Jørgen, cand. merc., Holte.
Bjørn-Henriksen, T., læge, Samsø.
Bjerregaard, Søren, København.
Brooling, Orvar, provinsialläkare, Björkvik, Sverige.
Bruzelius, Lars, Uppsala, Sverige.
Bundgaard, Karsten, Charlottenlund.
Bäncke, Mogens, cand. jur., Charlottenlund.
Carlsen, Franz, Humlebæk.
Christensen, Frank, Jægerspris.
Christensen, K. E., maskinmester, Frederiksværk.
Clausen, Jan Hamilton, overstyrmand, Charlottenlund.
Durafour, Ole, Helsingør.
Egebak, E., skibsfører, Brabrand.
Eriksen, Christen, fiskerirådgiver, Helsingør.
Faye, Aase, museumsinspektør, mag. art., Helsingør.

Frühwirth, Allan, instruktør, Helsingør.
Faarvang, Poul E., maskinmester, København.
Goth-Bendtzen, B., direktør, København.
Grønborg, Ole, viceinspektør, Gistrup.
Hansen, Arne G., elinstallatør, Ribe.
Hansen, Bjarne, arkitekt, Århus.
Hansen, Bodil Ertmann, Albertslund.
Hansen, Jes, tandlæge, Gentofte.
Hansen, Johnny, Juelsminde.
Hansen, Steen Jul, omsorgsmedhjælper, København.
Harvey-Hansen, Niels, Herning.
Hau, Christian, læge, Løkken.
Helsing, Jens-Erik, lærer, Ålestrup.
Hendriksen, Jørgen, civilingeniør, Nykøbing Falster.
Henriksson, Bertil, Trelleborg, Sverige.
Hvilsted, Frank, Søborg.
Jacobsen, Jacob Reese, modelsnedker, Esbjerg.
Jansen, Gert, bådebygger, Vejle.
Jensen, Bo Hammer, København.
Jensen, T., Vancouver, Canada.
Jessen, Claus Kølle, Hellebæk.
Joensen, Hugo, kaptajnløjtnant, Ebeltoft.
Konings, Jan, grafiker, Laksevåg, Bergen, Norge.
Krarup, Poul, København.
Kroager, Vibe, stud. mag., Lyngby.
Krogh-Madsen, Jens, adjunkt, Næstved.
Kaa, Hans Jørgen, Strøby.
Mikkelsen, Børge, Brabrand.
Mortensen, John Leif, Helsingør.
Nielsen, John, speditør, Hørsholm.
Norman, Jan, Helsingborg, Sverige.
Olsen, Ove Bernt, Århus.
Ottesen, Kaj, Tåstrup.
Parnemann, Kurt, Kapitän, Bramsche, Tyskland.
Pedersen, J. Nørgård, civilingeniør, København.
Pedersen, Kaj Nymann, København.
Pedersen, Robert, farvehandler, Bagsværd.
Petersen, Poul Anker, Albertslund.
Posselt, Jytte, studerende, Espergærde.
Poulsen, Bent, Kolding.
Rasmussen, Jørgen, Rønde.
Rich, J. C., lektor, Espergærde.
Rønneberg, Carl, Gentofte.
Schiellerup, Børge, skibsfører, Helsingør.
Schumacher, W. W., Gadstrup.

Sehested, Steen, Vanløse.
Skanse, Peter, Farhamn, Sverige.
Stenhøj, Orla, direktør, Barrit.
Streit, Klaus, Frederiksværk.
Strørup, Svenn, skibsinspektør, Humlebæk.
Suadicani, Hans Jørgen, skibstømrer, Marstal.
Tellström, Alf, Helsingborg, Sverige.
Thomassen, Per, overlærer, Helsingør.
Thomsen, Bent, Gilleleje.
Thorsen, Keld, statsaut. skibsmægler, Kongens Lyngby.
Thygesen, Bjørn, Lyngby.
Tingsgaard, Jens, speciallæge, Slagelse.
Tingsgård, Niels, lektor, Brønshøj.
Tjellesen, Kaj, tømrermester, Espergærde.
Vest-Hansen, Inger, stud. mag., København.
Weber, B. Juel, museumsregistrator, Helsingør.
Ziegler, Bent, Ålborg.

REGISTER

til Handels- og Søfartsmuseets årbøger 1972-76

Dette femårsregister er opstillet i fortsættelse af registrene 1942-61 (trykt i årbog 1961), 1962-66 (i årbog 1966) og 1967-71 (i årbog 1971) og falder som disse i to dele:

1. *grupperegister* over artikler og maritime småartikler,
2. *stikordsregister*, ordnet alfabetisk.

(B) henviser til maritime småartikler („billedtekster“).

Kursiverede tal angiver årstallet for årbogen, de øvrige sidetalene.

Stjerne (*) angiver illustration(er). F.eks. henviser 75, 84 ff.* til omtale med billedstof i årbog 1975, siderne 84 og følgende.

Årbog 1972 udsendes som festskrift til professor, fil. dr. Olof Hasslöf.

GRUPPEREGISTER

Rederi, koffardifart og søfartshistorie

Henning Henningsen: Part i skib 72, 101 ff.*

Hans Tage Jensen: En rejse til Nørresundby — og videre ud . . . 76, 91 ff.*

Knud Klem: Om Fr. de Conincks og andre rederes udnyttelse af den danske neutralitet især i perioden 1781-82 73, 94 ff.*

Wolf Mueller-Reichau: Dansk søfartshistorie fra et numisnautisk synspunkt 76, 73 ff.*

K. Mullertz: Islandsskonnerterne 75, 93 ff.*

Christian Nielsen: Stålmotorskontert „Karen“ af Fejø 72, 144 ff.*

Bjarne Stoklund: Tømmerskuderne fra Læsø. Et kapitel af skudehandelens historie i Danmark 72, 153 ff.*

Skibsbygning, skibsmåling, fartøjstyper

Hans Chr. Bjerg: Den første bog på dansk om skibsbygning (B) 73, 140 ff.*

Arne Emil Christensen jr.: To eldre tegninger av norske småbåter 72, 21 ff.*

Benny Christensen: Dansk skibsbygning omkring 1780. Nogle virkninger af skibsbyggerforordningen af 18. marts 1776 74, 48 ff.*

Ole Crumlin-Pedersen: Kællingen og kløften. Nogle jyske fund af kølsvin og mastefisk fra 800-1200 e. Kr. 72, 63 ff.*

Knud Klem: Træskibsbyggeriet i Helsingør 72, 124 ff.*

— Den kongelige danske, norske og holsteenske Skibsbyggeriskole 74, 119 ff.*

Anders Monrad Møller: Skibsmålingen i Danmark 1632-1867 74, 16 ff.*

Per-Uno Ågren: Hos en båtbyggare i Tarendö, Norrbotten 72, 199 ff.*

Skibsornamenter og -udstyr

- Hanne Poulsen*: Skibsklokke fra fregatten „Constantia Maria“ (B) 72, 215 ff.*
– Gallionsfigurer og anden dansk skibsornamentik indtil 1850 74, 75 ff.*
– Danske gallionsfigurer efter 1850. Gallionsbilledhuggerne H. J. og W. E. Møen 75, 42 ff.*

Handelskompagnier, kolonier og togter

- Robert S. Brown*: Sukkerdyrkning i Dansk Vestindien 73, 7 ff.*
Sv. E. Green-Pedersen: Om forholdene på danske slaveskibe med særligt henblik på dødeligheden 1777–89 73, 27 ff.*
Henning Henningsen: Da en dansk-portugisisk ekspedition fandt Amerika for 500 år siden (B) 72, 221 ff.*
– Et år i Vestindiens tegn (B) 73, 122 ff.*
– Trekantfarten (B) 73, 136 ff.*
Hans Lyng: Storfangeren og træskærereren Ujuānāt (1862–1940) 76, 61 ff.*
Georg Nørregård: Forsyninger til en Kinafart 75, 84 ff.*
Hanne Poulsen: Ib Andersens tropetegninger (B) 73, 126 ff.*

Samfærdsel, kanalvæsen

- Poul Bell*: H/S „Mercurius“, storebæltsfartens første dampskib 74, 7 ff.*
Kari Helmer Hansen: Elve- og kanalfarten i Frankrike 72, 81 ff.*

Livet ombord og i land

- Poul Bell*: Maskinmestrenes Forening 100 år 73, 77 ff.*
Henning Henningsen: Sømandens kokebog 76, 7 ff.*
Hanne Poulsen: Kalk og disk fra Asiatisk Kompagni (B) 72, 218 ff.*

Fiskeri

- Palle Ove Christiansen*: Organisation i Torupstrand, 1971 72, 38 ff.*

Sørøveri

- Asta Bredsdorff*: Fregatten „Charlotte Amalia“s mærkelige skæbne 75, 22 ff.*
Henning Henningsen: Sørøverkanon fra barken „Faders Minde“ af Nyborg (B) 73, 132 ff.*

Havari, rednings- og bjergningsvæsen

- Georg Nørregård*: Salvator Mundis forlis 1729 76, 38 ff.*
Robert Svalgaard: Kunstige strandinger på Thy-kysten 76, 51 ff.*

Olof Hasslöf: Sjöfartsmuseer och etnologi 72, 15 ff.

Henning Henningsen: Olof Hasslöf (med bibliografi) 72, 7 ff.*

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg

Museets protektorer, Hans Majestæt Kong Frederik IX († 1972) og Hendes Majestæt Dronning Margrethe II 72, 228 f.*

Henning Henningsen: Betragtninger ved Handels- og Søfartsmuseets fødselsdag 75, 7 ff.*

Museets årsberetninger og regnskaber: 72, 230 ff.*; 73, 145 ff.*; 74, 136 ff.*; 75, 134 ff.; 76, 117 ff.*

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venners årsberetninger og regnskaber: 72, 247 ff.; 73, 165 ff.*; 74, 149 ff.; 75, 147 ff.*; 76, 131 ff.* (med love 1976).

STIKORDSREGISTER

abolitionisme 73, 27 ff.
 Abrahams offer 74, 98 f.*
 „Accra“, fregat 73, 29 ff., 70 ff.
 „Ada“, brig 73, 71 f.
 „Admiral Kaas“, fregat (1782) 73, 71; 74, 68 f.
 „Adriane“, af Kbh. 73, 106, 111
 Alfonso V 72, 222 f.
 „Agent Lagoni“, sk.-brig 75, 68*, 70 ff., 81
 agterspejlsdekorationer 74, 75 ff.*; 75, 42 ff.*
 „Agtsonheden“ af Kbh. 73, 104, 109
 „Aina“, barkentine af Istorp 75, 132
 aktieselskabsrederi 72, 118 ff.
 „Aldrig fuldkomment“ af Kbh. 73, 102, 108
 algiersk søpas, se søpas
 Allingham, Edw., maskinm. 74, 8 ff.
 „Alpha“, skonn. 75, 48
 alter/kalk, -sæt 72, 218 ff.*
 „Amor“, sk.-brig 75, 64, 81
 „Anatolia“ af Kbh. 73, 107
 Ancher, billedskærer 75, 78
 Andersen, H. N. 76, 91 ff.; Ib 73, 126 ff.*,
 147 f.
 Andréa, A. Fr., kapt. 75, 60
 „Ane“ af Søby 75, 44
 Anegada 76, 39 ff.*
 „Anna“, vestindiefarer (1779) 74, 68 f.; (de
 Coninck, 1781) 73, 102, 108
 „Anna Bolette“ af Kbh. (48 clstr.) 73, 106, 112;
 (100 clstr.) 73, 107
 „Anna Cathrine“ af Holmestrand 73, 107
 „Anna Karina“, vestindiefarer 74, 68 f.
 Anna Sophia, kurfyrstinde 76, 81*
 Arendal 76, 52 ff.
 „Argo“, bark af Arendal 76, 57
 „Arkansas“ S/S (DFDS) 73, 81*
 Asgeirsdóttir, Sigridur Louisa (1854-82) 75,
 67* ff.
 Asgerisson, Asgeirr 75, 67 ff.
 Asiatisk kompagni 72, 218 ff.*; 75, 84 ff.
 „Aster“, brig 75, 62*, 64, 66, 81
 Assurancekompagni, Kbh. 76, 45 ff.
 „Augustus“ af Kbh. 73, 105, 111
 Bache, Peter, bådebygger 72, 130, 135
 „Bachelor's Delight“, søøverfregat 75, 22 ff.

Bager, skibsbygm., Marstal 75, 48
 Bagge, Cornelius, kapt. 76, 38 ff.
 Banyan days 76, 14
 barbareskerne 76, 133*
 Barfoed, Magnus, skibsbygger 72, 134 ff.; Poul,
 skibsbygger 72, 133 ff.
 Bargsumse Handelssoc. 73, 30, 37 f., 47, 50 f.,
 53 f., 56
 Bech, S. P., skibsbygm. 75, 47
 „Belle of Lagos“, bark 75, 80
 „Bellona“, orlogsfregat 74, 102* f.
 Bendsen, Jens, bådebygger 72, 130 ff.
 Benstrup, K., fabrikm. 73, 142
 Berg, Jens Jensen, kapt. 73, 30 ff., 46 f.*; 53;
 Vigoline 73, 47*
 Bergesnäs (Bohuslen) 72, 160 f.
 „Bernhardina“ af Kbh. 73, 105, 110
 beskøjter 72, 183; 76, 15 ff.*
 „Bienenkorb“, bark 75, 78
 biksemad 76, 22
 Bissen, H. W., billedhugger 74, 106; 75, 49*, 54
 bjergning (1729) 76, 43 ff.
 blanchet (blankmønt) 72, 231
 Blavet-kanal 72, 89*
 Boas, Sophus E., skibsbygm. 75, 48
 Bodenhoff, Andreas, agent 72, 22 ff.*
 bogkasse 74, 139
 Bohuslen 72, 9 f., 153 ff.
 bondesejlsd 72, 153 ff.*
 Bonnesen, E. P., skibsbygm. 75, 49
 Bothmann, Clemen, skibsbygm. 74, 67
 boucanierer 75, 22 ff.*
 Boulton & Watts dampmaskine 74, 8 ff.*
 Bragenes, Lauritz, skibsbygger 73, 140 ff.*
 Brekling, Herman, assessor 74, 25
 Brethren of the Coast 75, 29
 Brokmann, Ditlev Anth., gall.-billedhugger 75,
 54
 „Brookes“, eng. slaveskib 73, 38 ff.*
 Brown, John, gen.-krigskomm. 74, 54, 68 f.
 Brütt, H. H., skibsbygger 74, 67
 brændemærkning 73, 38
 brød 76, 15 ff.*
 „Brødrene“ af Kbh. 73, 105, 109, 116
 buccanier, se boucanierer

budding 76, 32
 Bugge, Thomas, prof. 74, 120
 burgoo 76, 25
 Burmeister, Chr., ing. 73, 81, 92
 „Byen Helsingør“ af Kbh. 73, 108
 „Byen Trondhjem“ af Kbh. 73, 102, 108
 byggepræmie (for skibe) 74, 48 ff.
 Byover, Niels, skibsbygger 74, 68 f.
 bøtter (tørrede) 76, 26 f.
 både/byggeri (norsk) 72, 21 ff.*; (Tärendö) 72, 199 ff.*; -lag (Torupstrand) 72, 52 ff.*

„Caithnesshire“, bark 76, 21*
 „Calcutta“, fregat af Åbenrå 74, 105*
 „Caledonia“ H/S 73, 78
 „Caroline“, orl.-fregat 74, 94 f.*
 Carstensen, Hans, skibsmåler 74, 29, 45
 „Cecilie“, skonn. 76, 58* f.
 „Ceres“ af Kbh. (1782) 73, 104, 110; bark (Grøn. Handel) 74, 112; 75, 61* ff., 81
 „Charlotta“ af Trondhjem 73, 106, 112
 „Charlotte Amalia“, guineafarer 75, 22 ff.
 Charlotte Amalie (St. Thomas) 74, 137, 151*
 Christian (I) 72, 223 ff.; IX 75, 71* f.
 „Christiania“, orl.-fregat 74, 88
 Christiansborg (fort) 73, 55*; 76, 76*
 „Christiansborg“, slaveskib 73, 30, 33 f., 42 ff., 48, 50, 56, 70 ff.
 „Christianstæd“, def.-skib 74, 54, 68 f., 71
 „Christianus Quintus“, slaveskib 73, 47 ff.
 „Christine“, bark 75, 77*, 80
 citronsaft 73, 52
 Claessen, Jean Jacob, Helsingør 72, 128 ff.
 Clarkson, Thomas 73, 32, 39, 60 f.
 Colombo 76, 103 ff.
 commercelæst 74, 16 ff.
 „Concordia“ af Kbh. 73, 107
 Coninck, Frédéric de 73, 94 ff.*; 74, 54 f., 68 f.
 „Constantia Maria“, ostindiefarer (1801) 72, 215 ff.

Cook, John, kapt. 75, 26 ff.
 „Copenhagen“ af Kbh. 73, 106, 112
 Cornett, sejlmagler 75, 58, 60
 Cortereal, João Vaz 72, 224 ff.
 Cowley, Ambrose, styrm. 75, 26 ff.
 crackerhash 76, 20
 Craponne, Adam de, ing. 72, 86
 „Cygnen“, sørøverskib 75, 32 ff.

„Dag“, brig af Arendal 76, 56 f.
 „Damerne“, vestindiefarer 74, 68 f.
 Dampier, William 75, 26 ff.*
 dampmaskine 73, 79*, 81*, 82 ff.; 74, 8 ff.*
 dandy-funk 76, 20 f.
 „Danmark“, brig af Dragør 72, 115*
 „Danmarks Velfærd“ af Kbh. 73, 106, 112
 Dansk Guinea 73, 27 ff.*; 130 f., 136 ff.*; 75, 22 ff.; 76, 76* ff.
 Dansk Vestindien 73, 7 ff.* (+ omslag*), 122 ff.*; 126 ff., 136 ff.*; 76, 38 ff., 75 ff.*
 Se også de enkelte stednavne.
 Davis, Edw., kvarterm. 75, 26 ff.
 defensionsskibe 73, 95 ff.; 74, 49 ff.
 „De junge Friederich“, brigantine af Kbh. 73, 116
 „Delphinen“, slup af Kbh. 74, 100
 „Den Bergenske Jager“ (1805) 72, 23 ff.*
 „Den frie Gave“ af Kbh. 73, 102, 108
 „Den gode Hensigt“, ostindiefarer 74, 68 f., 96 f.
 „Den junge Cornelis“ af Kbh. 73, 107
 „Den Junge Jan“ af Kbh. 73, 105, 111
 „Den Kiække“ af Kbh. 73, 105, 110
 „Den unge Andreas“ af Kbh. 73, 107, 112
 displacement 74, 33 f.

„De trende Systre“ af Kbh. 73, 105, 110
 „De tre Søstre“, fregat af Kbh. 73, 116
 „Det yngste Barn“ af Kbh. 73, 104, 109
 dieselmotorskib 76, 91 ff.*
 diskrimination (skibsmåling) 74, 26 ff.
 „Ditmarsken“, orl.-skib 74, 91 f.
 djunk 76, 105*
 dobbeltfigurer (gall.-fig.) 75, 52 f.
 dog's body 76, 28
 „Domingo Galari“, sk.-brig af St. Thomas 75, 53
 Drammen 72, 177*
 drikkevarer 75, 85 ff.
 „Dronninggaard“ af Kbh. 73, 106, 111
 „Dronning Juliane Maria“ (As. komp.) 75, 84 ff.*
 „Dronning Louise“, orl.-skib 74, 89*
 „Drott“, bark af Skien 76, 51
 dragtighed 74, 16 ff.*
 „Due Fratelli“, bark 75, 77*, 80
 duff 76, 32
 dukater 76, 75 ff.*
 „Dunkerque“, fiskeskonn. 75, 97*
 Dyreborg, R., skibsbygm. 75, 48, 70
 dyremølle (sukker) 73, 12 ff.*
 dødelighed (slaveskibe) 73, 27 ff.
 dåsekød 76, 19 ff.

Eaton, John, kapt. 75, 31 ff.
 „Ebenetzer“, brig af Randers 74, 27*
 Eckersberg C. W. 74, 101* ff., 104 ff.
 ekspedition (Pothorst og Pining) 72, 221 ff.*
 „Elefanten“, orl.-skib 74, 88
 „Elida“, bark af Thisted 76, 56* f.
 „Elisabeth“ af Kbh. (1782) 73, 105, 110; slup af Løkken 75, 136, 147 ff.*
 Elmna, fort 73, 59*
 „Emdrup Gaard“ af Kbh. 73, 105, 111
 „Engel Gabriel“, skude af Læsø 72, 187
 „Enigheden“, orl.-skib (1650) 74, 81; ostindiefarer (1777) 74, 52* f., 68 f., 90; vestindiefarer (1778) 74, 68 f.; snau (1781) 74, 68 f.; fregat (indk. 1781) 73, 108
 entring (sørøvere) 75, 28 f.*
 „Ernst H. Grev Schimmelmann“, vestindiefarer (1779) 74, 68 f.
 Eskildsen, Erich, skibsbygm. 74, 54, 62 f., 68 f., 100 ff.; Peter, skibsbygm. 74, 45
 etnologi, maritim 72, 15 ff.; -ske undersøgelser 72, 10 f.
 „Expedition“ af Trondhjem 73, 106, 112

Fabritius & Wever, Kbh. 74, 51, 69
 „Faders Minde“, bark af Nyborg 73, 132 ff.*
 fajancer, eng. 75, 136 f.*
 „Falster“, orl.-fregat 74, 84
 fanger (Grøn.) 76, 61 ff.
 fartøjer (Læsø) 72, 173 ff.; (norske) 72, 21 ff.*
 „F. C. Sieben“, bark af Åbenrå 75, 59 f.
 Fejå 72, 144 ff.
 félag 72, 114
 Ferentz, Joh. F., kapt. 73, 42 ff.
 Fermon, Conrad, skibsmåler 74, 45
 figurer, grønl. 76, omslag*, 61 ff.*
 fiskeboller 76, 25
 fisker, færøsk 75, 129*
 fiskeri (Torupstrand) 72, 38 ff.*; (Island) 75, 106 ff.*
 Flekkerøy (båd) 72, 29*
 „Flittigheden“ af Kbh. 73, 105, 110
 flodfart (Frankrig) 72, 81 ff.*
 flæsk, salt 76, 18 ff.
 „Foreningen“, snau (1781) 74, 63*
 „Forhaabningen“ af Kbh. 73, 106, 111
 forlis (1729) 76, 38 ff.

forplejning 76, 7 ff.*
 „Forsigtigheden“ af Kbh. 73, 105, 111
 forskelsbehandling (skibsmåling) 74, 26 ff.
 forsyninger (Kinafart) 74, 84 ff.
 „Fortuna“, 3-m skonn. af Svendbg. 75, 72 ff.*,
 81
 Frankrig 72, 81 ff.*
 „Frau Adriana“ af Kbh. 73, 104, 110
 Frebergsvig (v. Tønsberg) 72, 193 ff.
 „Freden“ af Kbh. 73, 107
 „Fredensborg“, slaveskib 73, 29 ff., 53 ff., 56,
 70 ff.
 „Fredericus“ af Kbh. 73, 106; „- Quartus“,
 slaveskib 73, 42; „- Quintus“, orl.-skib
 (1753) 74, 84
 Frederik II's søret 72, 116
 „Frederik VI“ H/S 74, 106
 Frederik IX 72, 228*
 Frederikshald 72, 160 ff.
 „Frederiksvaag“, skonn. af Tórshavn 75, 93 ff.*
 „Freia“, sk.-brig af M.-fart 75, 62*, 64, 66, 81;
 fuldskib af Arendal 76, 54
 „Friderich“, orl.-skib (1649) 74, 79*
 „Friderichstæd“, vestindiefarer 74, 54, 56 f.*,
 68 f.
 „Friedheden“ af Kbh. 73, 105, 111
 frikadeller 76, 19
 „Fru(e)/ Cornelia“ af Kbh. (1781) 73, 102,
 108; „- Cornelia Theodora“ af Kbh. (1782)
 73, 106, 112; „- Ingeborg“ af Kbh. (1782)
 73, 107; „- Margaretha“ af Kbh. (1782) 73,
 106, 111; „- Theodora Johanna“ af Kbh.
 (1782) 73, 105, 111
 frugter, tørrede 76, 29 ff.
 Fufl. A., konsul 73, 119
 fyrbording (Tärendö) 72, 200 ff.*
 fællig (skudslag, Læsa) 72, 190 f.
 færgelav, Helsingør 72, 130
 færøbåd 75, 104, 125*
 Færøerne 75, 93 ff.*
 Færøeyik, Bernhard 72, 32

Galapagosøerne 75, 32
 „Galathea“, korvet 75, 49 ff., 54
 gallionsfigurer 74, 75 ff.* (+ omslag*); liste
 110 ff.; 75, omslag*, 42 ff.*
 Gammelholm 72, 233*; 74, 120 ff.*
 „Geheimeraad/ Guldberg“, slaveskib 73, 30, 51,
 70, 72; „- Numsen“, vestindiefarer 74, 68 f.;
 „- Rosenkrantz“ af Kbh. 73, 106, 112;
 „- Stampe“, slaveskib 73, 70 ff.; „- Ste-
 mann“, slaveskib 73, 70
 „General Huth“, slaveskib 73, 30, 70 f.
 „Generalinde Clausen“, vestindiefarer 74, 68 f.
 Gensell, John, reder 74, 51
 Gerner, Henrik, fabrikm. 74, 48 ff., 88 ff.,
 119 ff., 125*
 Gertzen, Jens, skibsmåler 74, 25, 45
 „God Fortune“ af Kbh. 73, 105, 109
 „Godt Haab“ af Kbh. 73, 104, 109
 Gokstadsbibet 72, 65*
 Graff, Chr., skibsbygm. 75, 52
 Graffenhage-traktat (1647) 74, 18 ff.
 „Gregers Juell“, slaveskib 73, 30, 70 f.
 „Grev/ Adam F. Moltke“, vestindiefarer (1782)
 74, 68 f.; „- Bernstorff“, slaveskib 73, 29 ff.,
 70 f.; „- E. Schimmelmann“, slaveskib 73,
 51, 70 f.; „- Moltke“, slaveskib 73, 70 f.;
 „- Thott“, slaveskib 73, 70
 „Grevinde/ Bernstorff“, vestindiefarer 74, 68 f.;
 „- Schimmelmann“ af Kbh. 73, 111
 grindefangst 75, 114 f.
 gryn 76, 25 f.
 grød 76, 25 f.
 grønkål 76, 28

Grønland 72, 223 ff.*; 76, omslag*, 61 ff.*
 grønlandere (figurer) 76, omslag*, 61 ff.*
 Guldkysten (mønter) 76, 76* ff.
 guldmønter 76, 78* ff.
 „Gylfe“, skonn. 72, 137
 Gaaser, Peter Chr., skibsmåler 74, 45

Hadsund 72, 68 f.*, 75* f.
 hakkebord 74, 98 f.*
 Halkier, Johannes, skibsbygm. 74, 58, 62 f.*,
 67 ff.
 Hammer, Augustus, kapt. 76, 38 ff.
 Handels- og Søfartsmuseet (60 år) 75, 7 ff.*;
 se også grupperregistret.
 „Hans“, bark af Fanø 75, 80
 Hansen, Christian, skibsmåler 74, 25, 45; Hans
 Lind, skibsbygm. 75, 48; Jacob, konsul 72,
 126; Jens, skibsbygm. 74, 67
 „Hans Tavsens“ S/S 74, 115
 Hasslöf, Olof, prof. 72, 7 ff.*; 73, 167*
 havtrøe, lilie 76, 83*
 „Havfruen“, orl.-fregat 76, 133*
 havn, Helsingør 72, 129 ff.*
 Hedeby (mønter) 76, 74 f.*
 Hee, Christen, prof. 74, 120
 „Heimdall“, orl.-korvet 74, 109*
 „Heinrich Carl“ af Kbh. 73, 105, 110
 „Hekla“ S/S 73, 86 f.*
 „Helge“ S/S 75, 93, 120
 „Helios“, brig af Arendal 76, 54 f.
 Helsingør 72, 124 ff.*; 73, 152 f.
 „Helsingør“, bark 72, 137
 Helt, Johan Peter 75, 54
 Hendrichsen, Lorentz, byfoged 76, 43 f.
 „Henriette“, fregat af Kbh. 73, 98
 Henrik Søfarerer 72, 222
 „Hertug Ferdinand“ (1779) 74, 68 f.
 Hetsch, G. A. 74, 106 f.
 Heysel, skibsbygm. 74, 61 f.
 „Hiawatha“, lystskonn. 74, 112
 „Hjellen“ H/S 75, 45*, 50 f.*; 56, 81
 Hjorth, Jens Jacobsen Strøby, lodsinsp. 73,
 148, 152 f.
 hjulskib 74, 7 ff.*
 Hoffmann, Thomas Chr., skudskipper 75, 136,
 147 ff.*
 Hohlenberg, H., fabrikm. 74, 93 ff.
 Holbech, Peter Nielsen, kapt. 72, 215 ff.
 Holford, Robert, skibsreder 74, 54
 Holm, Jacob Peter, gall.-billedhugger 75, 54;
 Mads Chr., skibsbygger 72, 140
 Holmen 74, 120 ff.*
 Holmestrand 72, 160 ff.
 Holvik-jekt 72, 8*
 Hongkong 76, 105*, 107 ff.*
 Hovenæst (Bohuslen) 72, 9
 „Hvidbjørnen“ S/S (Grønland Handel) 72, 139* f.;
 74, 112, 115
 „Hvide Ørn“, orl.-fregat 74, 84
 „Hvidskær (Grønland)“ 72, 223* f.
 „Hændelsen“, gall. af Kbh. 73, 98, 108
 Hoyer, Christian, skibsbygger 74, 67 ff.
 „Haabet“, ostindiefarer (1778) 74, 54, 68 f.;
 af Kbh. (1781) 73, 104, 109; jagt af Kbh.
 (1798) 74, 37*
 „Haabet Galley“, vestindiefarer 73, 42, 45, 48;
 76, 38 f.

„Ida“, skonn. 72, 102 f.*; 136
 Ilivilik (Grønland) 76, 65 f.
 Illum, H., skibsbygm. 75, 48, 64, 66
 „Iris“ H/S 72, 118 f.*
 Isert, P. E., læge 73, 30, 39, 44, 48, 52, 56
 Island, fiskeri 75, 106 ff.*; mønter 76, 84* ff.

Islandske Kompagni 72, 125
islandsskonnerter 75, 93 ff.*

„Jacob & Hermann“, brig af Kbh. 73, 104, 109, 116
Jacobsen, Christen, skibsreder 76, 52 f.*
Janssen, Carl, præst 76, 61 f.
„Jens Wulff“, sk.-brig af Fanø 75, 63*, 66, 81
Jespersen, J., postfører 74, 9 ff.
„J. H. Løve“ af Helsingør 72, 137
„Johanne Maria“, vestindiefarer (1779) 74, 64, 68 f.; bark af Abenrå 75, 60
jolle (vestnorsk) 72, 22 ff.*
Jonassen, Jonas Henrik, sølvsmed 72, 218 ff.
jordskælv 76, 108, 111*
Juan Fernandez øer 75, 31 f.
Judichær, Ole, fabrikm. 74, 80, 86 f., 120
„Juditha“, vestindiefarer 74, 68 f.
„Julianehaab“, slaveskib 73, 70 f.
„Justitia“, orl.-skib 74, 86 f.*
„Jytte Bewa“ M/S 76, 121*
Jørgensen, Fr. Chr., gall.-billedhugger 75, 56;
Lars, partreder 75, 65 ff.; Peter, skibsbygm.
74, 105; 75, 49

kabys 76, 9*, 33*; -fedt 76, 19 ff.
kadettegnebøger 74, 120 f.*
kadrejer 76, 103
kager 76, 35
Kalix-dalen 72, 199 ff.*
„Kammerherre Schack“, slaveskib 73, 30, 42 ff., 48, 70 f.
kanal/farer (1778) 74, 59 ff., 64; -væsen (Frankrig) 72, 81 ff.*
Kangamiut (Grøn.) 76, 61 ff.
kanon (mod sørovere) 73, 132 ff.*
Kap Horn 75, 31, 38
Kapverdiske øer 75, 26
„Karen“, m.-sk. af Fejø 72, 144 ff.*
kartofler 76, 28 f.
„Kastanie Træet“ af Kbh. 73, 105, 109
kavring 76, 15 ff.
Kellermann, Hans Nicolai, skibsmåler 74, 45
„Kentucky“ S/S (DFDS) 73, 81
Kettonen, Levi, bådebygger 72, 200 ff.*
Kina (sørovere) 73, 132 ff.*; -fart 75, 84 ff.*
Kirksteen, J. L., kapt. 75, 86
„Kjærligheden“, vestindiefarer 74, 68 f.
„Kjøbenhavn“ af Kbh. (1781) 73, 102; vestindiefarer (1778) 74, 54; H/F (1896) 73, 79
„Kjøbenhavns Børs“, slaveskib 73, 42
Klim 72, 42 ff.
Klindtwordt, Gebr., gall.-figurbilledhuggere 75, 78
klipfisk 75, 106 ff.*, 115 f., 127; 76, 24
Klitmøller 76, 52 ff.
klokkegalge 72, 215 ff.*
„kløft“ (mastefisk) 72, 63 ff.*
Knoff, Daniel, skibsmåler 74, 21 f.
Knudsen, Jens, skibsbygger 74, 68 f.
Koch, Jørgen, skibsbygger 74, 68 f.
køgebog, sømandens 76, 7 f.*
kok 76, 7 ff.*
kolonier, se de enkelte steder
kommanditselskab 72, 121
kommercelæst, se kommercelæst
komposrose (Hvidsærk) 72, 223*f.
konebåd 72, 235 ff.*
„Kongen af Danmark“ af Kbh. 73, 106, 112
„Kongens Haab“, slaveskib 73, 56, 70
konservering af madvarer 76, 7 ff.
konserver 76, 7 ff.
Konstruktions/kommission, Flådens 74, 56 ff.;
-skole 74, 119 ff.*; -tegninger 72, 21 ff.*;
74, 57 ff.

korresponderende reder 72, 102 ff.
kost ombord 76, 7 ff.*
Kreutzmann, Ataråk (Jens) 76, 62; J. F., kolonibest. 76, 61; Johannes 76, omslag*, 61 ff.*
krokodille (gall.-fig.) 74, 100
Kronborg 75, 7 ff.*; stryge for 76, 38, 49 f.
„Kronborg“ af Kbh. (1781) 73, 108; af Helsingør (1782) 73, 105, 110; fregat af Kbh. (1821) 74, 33*
„Kronprins Frederik“, orl.-skib (1784) 74, 94; bark af Arendal 76, 53
Kruuse, Hans, købmd. 73, 134; Johan, reder 73, 133 ff.; Wilhelm, købmd. 73, 134
krølle (ornament) 75, 43 ff.
kulsejl 73, 50 f., 53*
kyrehus 73, 13 ff.*
kystfiskeri 72, 38 ff.*
„kælling“ (kølsvin) 72, 63 ff.*
„Kærligheden“, se „Kjærligheden“
København (1786) 73, 118*f.
„København“, 5-m bark 74, 115; se også „Kjøbenhavn“
købstadsprivilegier 72, 153 ff.
kød, salt 76, 18 ff.; -bøje, -sæk 76, 18
kølsvin 72, 63 ff.*

Labrador 72, 225 f.
labskovs 76, 21 f.
Lagoni, Peter Fr., agent 75, 68*, 70 ff.
landbrugseksport 72, 153 ff.
Langelinie (1794) 75, 87*
Larsen, J. J., gross. 75, 71 f.; Lars, skibsbygm. 74, 58, 67 ff., 103; Sofus, overbibl. 72, 224 ff.
„Lars Jørgensen“, skonn. 75, 65*ff., 81
last/epenge 72, 184 f.; -ning 75, 96, 104 f., 125 f.; 76, 108 ff.
León (Nicaragua) 75, 36
„Leopold II“ S/S 73, 86
Lildstrand 76, 56 f.
Limfjorden (fiskeri) 72, 46 f.
Lind, Jens, færgemnd. 72, 136
Lind-Hansen, Peter, skibsbygm. 75, 78
„Little Susie“, sk.-brig 75, 53
livet ombord (dampskibe) 73, 87 ff.; (kinafarer) 75, 84 ff.; (islandsskonn.) 75, 95 ff.; (motorskib) 76, 91 ff.*; (mad) 76, 7 ff.*
lodsbåd til russisk zar 1832 72, 136; (Helsingør 1860) 73, 152 f.*
Loire-floden 72, 84 f.
Lolland, persevant 72, 222
løsning 76, 103*f.
Lundwall, J. P., reder 72, 138
„Længe ønsket“ af Kbh. 73, 102, 108
læst 74, 16 ff.
Læsø (skudehandel) 72, 153 ff.*; -kavringer 72, 183
„Lysglimt“ bark af Alborg 76, 27*, 31*
løve (gall.-figur) 74, 81 ff.*; 88 110
Løve, Jacob Hansen, og søn Jacob Vilh., skibsbygm. 72, 102 f.*; 131 ff.*; 136 ff.; 75, 47 f.
mad ombord 76, 7 ff.*
„Magdalena“ af Helsingør 73, 105, 110
„Makrelen“, færgebåd 72, 130
„Malaya“ M/S 76, 91 ff.*; „- II“, se „Malaya“
margarine 76, 22
Margrethe II 72, 229*
„Maria“, brig af Kbh. 74, 100
„Maria Aletta“, vestindiefarer 74, 68 f.
Mariager, P., bogholder 76, 46 ff.
maritimetnologi 72, 15 ff.
marmelade 76, 30
Marokko 76, 133*

marstalsuppe 76, 19
 „Martin Frederik“, brig af Arendal 76, 53
 maskinmestre 73, 77 ff.
 Maskinmestrenes Forening 73, 77 ff.*
 „Massachussetts“, am. kinafarer 75, 90 ff.*
 mast (vikingeskib) 72, 63 ff.*, 76 ff.*; -e-fisk
 72, 63 ff.*
 „Matilda“ af Kr.-sund 73, 106, 112
 Matthiesen, Chr., skibsbygm. 74, 59 ff., 64
 Mattsson, Anton og Johan, bådebyggere 72,
 200 ff.*
 Meinerts, Johan, skibsbygm. 74, 60* f., 67
 mel 76, 32 ff.
 „Merc Jytte“ M/S 76, 121*
 „Mercurius“ H/S 74, 7 ff.*
 Merkur (ornament) 75, 57*, 60
 messedreng 76, 91 ff.
 Meyer, Hans, skibsmåler 74, 45
 modelkammer 74, 121 ff.*
 Mogensen, Clement, mester 74, 123
 Mohr, købmd., Tørshavn 75, 101 f.
 „Montreal“, fregat 74, 97*
 „Morgenstjernen“, gall. af Kbh. 73, 98, 108
 Moth, Fr., guvernør 73, 10
 Murdoch, William, maskinm. 73, 78
 muscavado 73, 13, 23 f.
 museumsarbejde 75, 7 ff.
 Møen, Henrik Julius, gall.-billedhugger 75,
 omslag*, 42 ff.; William Edelhardt, gall.-
 billedhugger 75, 42 ff.*
 „Møens Minde“, Kbh. 75, 52, 56, 66, 72, 76
 Møller, C. R., skibsbygm. 75, 48, 64; Rasmus,
 skibsbygm. 75, 48, 75, 78
 Møllerup, Chr. Jacobsen, gall.-billedhugger 74,
 85, 88
 mønsthistorie 76, 73 ff.*
 Mørch, Bernt Jensen, kapt. 73, 30 ff.*
 måling, skibs- 74, 16 ff.*
 „Najaden“, orl.-fregat (1853) 75, 60; skonn. af
 Fåborg 75, 75*, 78
 naust 72, 31
 negerhandel 73, 27 ff.*; -s-kommissionen 1791
 73, 27 ff.
 „Neptunus“, gall. af Kbh. (1781) 73, 98, 108;
 af Helsingør (1782) 73, 107; orl.-skib (1789)
 74, 91*, 94
 neutralitet 1781-82 73, 94 ff.
 „Neutraliteten“ af Kbh. 73, 104, 109
 Newton, John, slavekapt. 73, 32
 „Nicholas“, sørøverskib 75, 31 ff.
 Niebuhr, H., kapt. 75, 50 f.*
 „Niels“, skonn. af Fejø 72, 146
 Nielsen, Anders Rasmus, skibsejer 72, 144 ff.*;
 Christian, bådebygger 72, 146; Peder, skibs-
 måler 74, 45
 „Ningo“, slaveskib 73, 70 ff.
 nordfjordsbåd 72, 23 ff.*
 „Nordlyset“, bark (Grønland. Handel) 72, 137 f.;
 74, 108, 110
 Norge (fartøjstyper) 72, 21 ff.*; (skudefart)
 72, 44, 153 ff.*; 75, 136, 147 ff.*; (skibs-
 måling) 74, 18 ff.
 „Norge“ (As. komp.) 74, 100
 „Norske Love“, guineafarer 74, 68 f.
 numismatik, numisnautik 76, 73 ff.*
 Nyborg 73, 132 ff.*
 Nyholm 76, 80* f.
 „Nøjsomhed“, brigantine 74, 68 f.

organisation (fiskeri) 72, 38 ff.*
 orlogstregat på stabel (1833) 72, 233*
 „Ormen II“, gal. af Arhus 72, 144 ff.*
 ornament (skibs-) 74, 75 ff.*; 75, 42 ff.*
 Osebergskib 72, 65*, 74*
 Oslo-fjord (1650'erne) 72, 177*
 ost 76, 23 f.
 „Otto“, bark af Abenrå 75, 55*, 57 ff., 81
 ottring 72, 23 ff.*
 Overskattedirektionen 74, 54, 68 f.
 Panama 75, 35 f.
 pandekager 76, 34 f.
 Paris (havn) 72, 95*
 part/fiskeri 72, 52 ff.; -havet 72, 101 ff.; -rederi
 72, 101 ff.*, 186 ff.
 passatvinden 73, 137 ff.
 „Patientia“, slaveskib 73, 42, 45
 „Pavo“ S/S, se „Randers“
 Pepsy Island 75, 31
 Petersen, Johan Daniel, gall.-billedhugger 74,
 102 ff., 106 f.; 75, 49*, 54 f.; Julius Magnus,
 tegner 74, 107, 109; V. S., kapt. 75, 98;
 Zacharias, skibsbygm. 72, 233
 „Phoenix“, orl.-skib 74, 97 f.; S/S 73, 88 f.
 pie 76, 34
 Pihl, Jens Jørgen, skibsmåler 74, 45, 104
 Pingel, Meyer, Prætorius & Co. 73, 116, 119
 Pining, Didrik 72, 224 ff.
 plantage (Vestind.) 73, 7 ff.*
 pludrian 76, 24
 pokal (J. Hjorth 1860) 73, 148, 152 f.*
 poletter 76, 83*
 Pontoppidan, I. S., reder 72, 137 f.
 Portugal 72, 221 ff.
 pose-grød, -pudding 76, 32 ff.
 „Postillionen“, slaveskib 73, 71
 Pothorst, Hans 72, 224 ff.*
 „Presto“, bark af Arendal 76, 55
 „Prins/ af Bevern“, slaveskib 73, 71; „- Carl“,
 orl.-skib 74, 80; guineafarer 74, 68 f.; „- Fre-
 deriks Haab“, slaveskib 73, 71; „- Fride-
 rich“, gall. af Kbh. 73, 98, 102, 108; af
 Kbh. (1782) 73, 106, 112; „- Wilhelm“,
 orl.skib 74, 80
 „Prinsesse/ Caroline“, orl.skib 74, 96; „- Sofie
 Magdalena“ (As. komp.) 72, 220 f.
 proviant 75, 84 ff.; 76, 7 ff.*
 „Psyche“, sk.-brig 75, 62*, 64, 66, 81
 pudding 76, 32
 Puget, Pierre, fr. billedhugger 74, 80 f.
 Puggaard, Hans, skibsreder 75, 60; Signe 75,
 59* ff.
 puspas 76, 22
 Påskeøen 75, 38
 Rabat (Marokko) 76, 133*
 „Randers“ S/S 73, 85*
 ranson, se ration
 Rasmussen, Knud 76, 67 ff.
 ration 76, 7 ff.*; se også spisetakst; -s-fad 76,
 18 ff.*
 reder, korresponderende 72, 102 ff.
 Reiersen, Niels Lunde 73, 94 ff.*
 „Resolutionen“ af Kbh. 73, 105, 111
 Resteröd (Bohuslen) 72, 160 f.
 Restorff, M. C., købmd. 75, 100 ff.
 „Retfærdigheden“ af Kbh. 73, 111
 „Revenge“, sørøverskib 75, 26 ff.
 rigsvåben (ornament) 75, 53*
 Ring Andersen, J., skibsbygm. 72, 143 ff.; 75,
 48, 65 ff., 72 ff.
 „Rio Volta“, slaveskib 73, 29, 40 f.*; 56, 70 ff.
 ris 76, 25 f.
 „Rise“, 3-m sk. 75, 78

Risholmen (Bohuslen) 72, 160 f.
 „Roepstorff“, fregat 73, 114 f.*; 74, 68 f.
 Roepstorff, U. W., gen.-gouv. 74, 51, 68 f.
 Rohmann, Chr., skibsbygm. 72, 134 ff.
 Rolfsen, Rasmus, skibsbygm. 74, 67; Tønnes
 74, 58 f., 61
 romfremstilling 73, 24 f.
 rottold 72, 158 ff.
 „Rosa“, sk. (isl.) 75, 94 f.*; 132
 „Rose des Alpes“, se „Rosa“
 Rosendahl, Alfred, kortorchef 73, 148 f.*
 „Roskilde“ af Kbh. 73, 106, 111
 Russell Brothers, St. Thomas 76, 81 f.*
 rute fart (Storebælt) 74, 7 ff.*
 Ruus, Christen, skibsmåler 74, 45
 Røpstorff, se Roepstorff

Sable Venus 73, 40, 43*
 Sagres 72, 222
 Saittarova (Norrbotten) 72, 199 ff.*
 sakkuk 76, 32 f.
 Sal (Kapverd. øer) 75, 26
 Salé (Marokko) 76, 133*
 „Salling“ M/S 74, 141*
 saltkød 76, 18 ff.; -s-tænde 76, 18 ff.*
 „Salvator Mundi“, vestindiefarer 76, 38 ff.
 sandskuder 72, 155 f.
 „Sankt“ Andreas, skude af Læsø 72, 187;
 „- Anne“, skude af Læsø 72, 186; - Croix
 73, 10 ff.*; „- Helena“, jagt 73, 71;
 „- Jacob“, skude af Læsø 72, 187; - Jan
 76, 47*; „- Jan“, vestindiefarer 74, 68 f.;
 „- Thomas“ af Kbh. (1781) 73, 104, 109;
 vestindiefarer (1782) 73, 111; vestindiefarer
 (bygg. 1778) 74, 54, 68 f.; slaveskib 73, 70;
 - Thomas 76, 81 f.*; havn 74, 137, 151*
 „Sara“ af Kbh. 73, 106, 112
 Schifter, Andr., fabrikm. 74, 103 f.
 Schmidt, P. M., hovmester 73, 30, 32, 39 f.,
 44 ff., 48, 50, 56, 61
 Schneider, Aug. Wilh., skibsmåler 74, 36 ff., 45
 Scholten, Peter von, gen.-gouv. 73, 122 ff.*
 Schröder, Franz, skibsbygger 74, 67; J. C.,
 skibsbygger 74, 58, 67
 Scolvus, Johannes 72, 224
 Seinen 72, 82 ff.
 sejl (ældste hist.) 72, 63 ff.; -dugspose 76, 20,
 32 f.
 Shanghai 76, 107 f.
 Sierra Leone 75, 22 ff.
 „Signe“, bark (Puggaard) 75, 59*ff., 81
 sild, salt 76, 24 f.
 Singapore 76, 99*, 101*, 104 ff.
 sirup 76, 29
 sjettedelsmoderation 74, 26 ff.
 skafning 76, 23*
 skibs/byggerforordning 1776 74, 48 ff., 119 ff.;
 -byggeri 72, 124 ff.*; 173 ff., 233*; 73, 95;
 74, 48 ff.*; -byggerskole 74, 64 f., 119 ff.*;
 -bygningskunst 73, 140 ff.*; -kiks 76, 15 ff.*;
 -klokke 72, 215 ff.*; -kok 76, 7 ff.*; -kon-
 struktion 73, 140 ff.*; -kost 76, 7 ff.*; -køb
 74, 50 ff.; -måling 74, 16 ff.*; -navn 73,
 120; -ornament 74, 75 ff.*; 75, 42 ff.*;
 -part 72, 101 ff.*; -præst 72, 220 f.; -tømmer
 (til husbygn.) 76, 51 ff.*; -værfter (Hel-
 singer) 72, 124*ff.
 skillinger 76, 77*ff.
 skipper/rederi 72, 101 ff.*; -skeer 72, 232 f.
 „Skjold“, 3-m sk. 72, 108 f.*
 skole (skibsbygger-) 74, 119 ff.*
 Skolp, Jón 72, 224
 skonrog 76, 15 ff.*
 skrueskibe 73, 84 ff.*

skude/fart 72, 44, 153 ff.*; 75, 136, 147 ff.*;
 -handel, se -fart; -lag 72, 189 ff.
 Skuldelev 3 (vik.-skib) 72, 63*
 skydsbåd 72, 21 ff.*
 skørbug 73, 52 ff.; 76, 7 ff.
 slave 73, 7 ff.*; -auktion 73, 54 ff.; -marked
 73, 55 ff., 139*; -skib 73, 27 ff.*; 75, 22 ff.
 slopkiste 75, 85
 „S. Louisa“, sk. af Isafjord 75, 67*ff., 81
 sluse 72, 86
 Smidt, Chr. Jacobsen, skibstømmer 74, 59, 61
 smør 76, 22
 Snekkestad (v. Tønsberg) 72, 193 f.
 snurrevodsfiskeri 72, 49 ff.
 „Sophia“ af Kbh. (1782) 73, 105, 111
 Sophia Augusta, prinsesse 76, 81 f.*
 Spanish Town (Virgin Gorda) 76, 40 ff.
 Spanstun, se Spanish Town
 spillemærker (DFDS) 76, 83 f.*
 spisetakst 73, 47 ff.*; 76, 7 ff.*
 sprydrig 72, 30
 St. se Sankt
 „Staden Altona“ af Kbh. 73, 102, 108
 „Stadt Copenhagen“ af Kbh. 73, 104, 110
 „Standhaftigheden“ af Kbh. 73, 102, 108
 Stanley, Simon Carl, billedhugger 74, 85, 97
 Stenbjerg (Thy) 76, 55 f.
 „Sterling“ S/S 75, 93, 120
 Stern, David Christiansen, kontrollør 74, 123
 steward 76, 31*, 96 ff.
 Stübolt, E. W., fabrikm. 74, 58, 67, 92 f.
 Stillehavet 75, 31 ff.
 stokfisk 76, 24
 „Storebjørn“, isbryder 75, 135
 storebæltstort 74, 7 ff.*
 stranding (kunstig) 76, 51 ff.*; -auktion 76,
 51 ff.; -tømmer 76, 51 ff.*
 Strawberry Hill, plantage 73, 15
 strømtold (Lillebælt) 72, 171 f.
 Støcken, von, viceadm. 74, 80
 stål motorskonnert 72, 144 ff.*
 Suez-kanal 76, 95*, 103 f.
 Suhm, Henrik, kommandant 76, 43
 sukker 76, 29; -dyrkning 73, 7 ff.*
 Sukkertoppen 76, 61 f.
 „Sundsvall“, bark af Grimstad 76, 55
 surkål 76, 28
 Swan, kapt. 75, 32 ff.
 svesker 76, 29 ff.
 „Sylphe“, 3-m sk. af Marstal 75, 76
 særudstilling 75, 10 f., 13*
 sødsuppe 76, 30
 „Sø-Hesten“ af Kbh. 73, 102, 108
 Søhlenthal, H. F., gesandt 73, 142 f.
 Søkadetakademiet 74, 120 ff.
 sølv/altersæt 72, 218 ff.*; -flåde, spansk 75, 36;
 -pokal 72, 148, 152 f.*; -spiseske, se skip-
 perske
 „Sølyst“, bark af Arendal 76, 55
 søpas 73, 98 ff.; (algiersk) 73, 116 f.*
 „Sorane“, brig 75, 52
 Sørensen, Jens, skibsbygger 74, 68 f.
 „Sørfarerens“ S/S af Kr.-sund 74, 114*ff.
 „Søridderen“, sk. af Helsingør 72, omslag*,
 135*ff.
 sø/rovere 73, 132 ff.; 75, 22 ff.*; -sætning 72,
 136, 137

„Taknemmeligheden“ af Kbh. 73, 102, 108
 talg 74, 11 f.
 Taseriak (Grøn.) 76, 64
 Thisted, havn 76, 56
 Thorsen, Thomas Adrian, kapt. 75, 23 ff.
 Thorvaldsen, Bertel 74, 103; Gotskalk 74, 100 ff.
 Thurah, Didrik de 73, 142 f.

Thy 76, 51 ff.*
 „Tilfredsheden“ af Kbh. 73, 104, 109
 Tillemann, Erik (Guinea) 75, 22 ff.
 Timm, Peter M., maskinn. 74, 12 ff.
 „Tjalfe“, brig (Grønl. Hand.) 74, 112
 ton 74, 16, 38; -næge 74, 16 ff.*
 „Tordenskjold“, bark 75, 78
 Torneälv 72, 200 ff.
 Tórshavn 75, 98 ff.*, 111 ff.*
 Tortola 76, 40 ff.*
 Torupstrand 72, 38 ff.*
 Trane, Henrik Knudsen, billedhugger 75, 54
 Trankebar 73, 127 ff.*
 trebordning 72, 200
 trekantruten 73, 34, 46, 136 ff.*
 „Trinidad“, bark 72, 111*
 træ/figurer 76, omslag*, 61 ff.*; -last 74, 18 ff.
 Tärenöd (Norrboten) 72, 199 ff.*
 tømmerfart 72, 153 ff.*
 tønde (skibsmål) 74, 21, 38 f.
 Tønsberg, Eskild, skibsbygm. 74, 68 f.

Uddevalla 72, 160
 udstyrning (kinafarer) 75, 84 ff.
 „Uforskrækket“ af Kbh. 73, 105, 109
 Ujuänät 76, omslag*, 61 ff.*
 umiak 72, 235 ff.*
 „Upervnavik“, slaveskib 73, 30 ff., 45 ff., 70 ff.
 „Uventelig“, brigantine af Kbh. 73, 98, 108

Wafer, Lionel, skibslæge 75, 26 ff.
 Wain, William, ing. 73, 81 f., 92
 „Waldemar“, linieskib 74, 101*, 104
 valkyrie (gall.-fig.) 74, 112 f.*
 Vallarte 72, 222
 „Wasa“, regalskib 74, 76 f., 81
 „Vega“, sk. 75, 48
 Weg(g)ersløff, Friedrich, søoff. 74, 120; Hen-
 rik, skibsmåler 74, 45
 „Welbetenkt“ af Kbh. 73, 102, 108, 116
 „Wenskab“ af Kbh. (1781) 73, 104, 109; bri-
 gantine af Kbh. (1781) 73, 98, 108
 „Veranda“, bark af Arendal 76, 56
 Werner, Mogens Pedersen, skibstømrer 74, 59
 Werner, Jeronimus Dirr., skibstømrer. 74,
 59, 61 f.
 Vester Torup sogn 72, 40 f.*

vestindiefart 73, 95 ff.; 74, 48 ff.; 75, 22 ff.;
 76, 38 ff.; se også trekantart
 Vestindien, se Dansk Vestindien
 Vestindisk-guineisk Komp., se Dansk Vestindien
 vestnorsk båd 72, 23 ff.*
 Whim, plantage 73, 7 ff.*
 Wiedewelt, Just, billedhugger 74, 84 f.
 Wigelsen, Broder Knud Brodersen, skibsmåler
 74, 45
 „Vigilante“, fr. fiskeskonn. 75, 97*
 vikingskibe 72, 63 ff.*
 Wilberforce, William 73, 38
 Willerup, F. C., gall.-billedhugger 74, 88 ff.,
 101 f.
 vindmølle (sukker) 73, 12*ff.
 „Windskibeligheden“ af Kbh. 73, 105, 110
 Vinland 72, 226
 Virgin Gorda 76, 39 ff.*
 „Virksomheden“ af Kbh. 73, 104, 109
 Vladivostok 76, 109
 voksfigurer (gall.-fig.) 74, 84, 101*, 104
 Worm, Lauritz Hansen, billedskærer 74, 78,
 80; Tyge, billedskærer 74, 80
 votivgave 76, 39
 Vorupør 76, 55, 58*
 vragfund 72, 63 ff.*
 Wulff, Jens 75, 63*, 66
 vælling 76, 26

Yokohama 76, 108, 111*
 æblekage 76, 30 f.
 ærter 76, 26 ff.

Øerhage 72, 70 f.*, 75*f.
 Øhmann, Anders Pedersen, bådebygger 72,
 130 ff.
 Ø.K. 76, 91 ff.*
 øllebrød 76, 17 f.
 „Ørnen“, orl.-brig 74, 110
 Østen, rejse til 76, 91 ff.*
 Østersøisk-guineisk Komp. 73, 27 ff.
 østnorsk båd 72, 22 ff.*

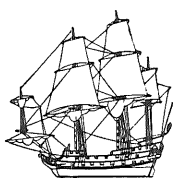
Abenrå 75, 55*ff.
 Alborg 72, 181*
 Arhusbugten 72, 66 f.*

TAKKET VÆRE den forståelse for museets kulturhistoriske opgaver, der er vist af søfarten og de kredse, som står i nær tilknytning til dette erhverv, er det lykkedes at få dækket en del af de med udgivelsen af denne årbog forbundne udgifter.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner udtrykker herved sin hjerteligste tak til følgende firmaer og institutioner, der ved tegning af annoncer eller ved gaveydelse har støttet udgivelsen af denne for museets arbejde så betydningsfulde publikation:

Anker-Modeller
BP Olie-Kompagniet A/S
A/S Burmeister & Wain
Carlsberg Bryggerierne
Danmarks Nationalbank
Det danske Staalvalseværk A/S
Frederikshavn Værft A/S
Helsingør Værft A/S
A/S Kjøbenhavns Handelsbank
Det kongelige octroierede almindelige Brandassurance-Compagni
Københavns Havnevæsen
LB-Færgerne AB
Lehman Junior
Lemvig-Müller & Munck A/S
Løvens Kemiske Fabrik
K. F. Marstrands Eftf. A/S
E. Nobel
A/S Nordisk Brown Boveri
Nordiske Kabel- og Traadfabriker A/S
Pensionsforsikringsanstalten A/S
Privatbanken i Kjøbenhavn A/S
J. Ring-Andersens Træskibsværft
A/S Thomas Ths. Sabroe & Co.
Texaco A/S
Toms Chokolade-Fabrikker
Tuborg Bryggerier A/S
Iver C. Weilbach & Co. A/S
C. Wiibroes Bryggeri A/S
Ole Winther
Aalborg Værft A/S

ANKER

MODELLER

F. OVERGAARD
Jernbane Allé 27

BOGHANDEL
2720 Vanløse

Tlf. (01) 74 22 10

**Landets ældste og eneste specialforlag
for skibsmodeltegninger**

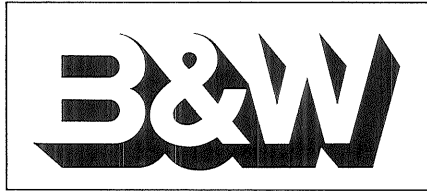
Alle vore tegninger er historisk korrekte, idet de for en stor dels
vedkommende er tegnet efter originaler på Rigsarkivet,
Handels- og Søfartsmuseet og Orlogsmuseet
samt rederier og skibsværfter

Vi råder over et arkiv på ca. 4000 skibstegninger
Katalog fremsendes mod kr. 2,50 i frimærker

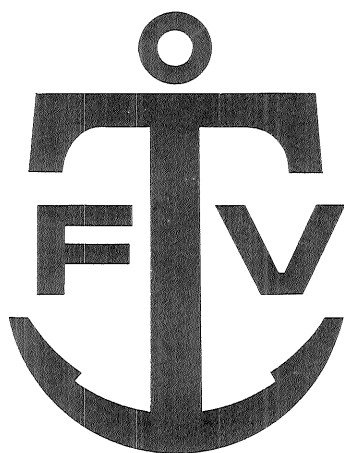

i tanken

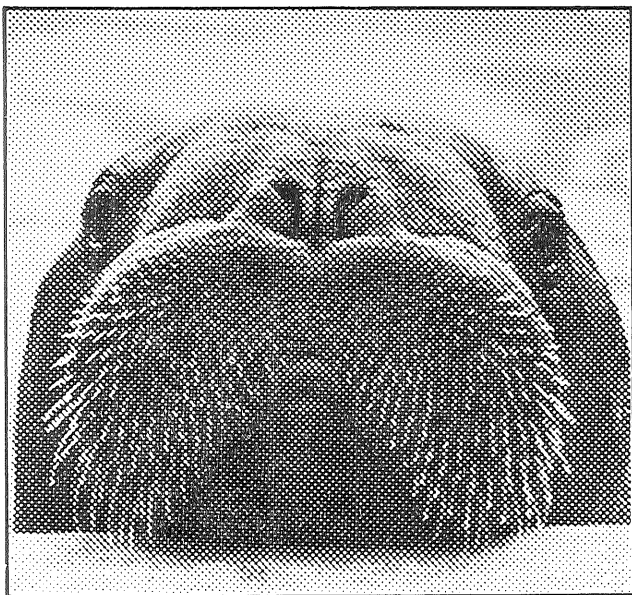

FREDERIKSHAVN VÆRFT A/S

HELSINGØR VÆRFT ^{A/s}

ELSINORE SHIPBUILDING AND ENGINEERING CO. LTD.

Det gælder om at holde hovedet oven vande

Når det drejer sig om hjem-
mets økonomi, kan man glæde
sig over Handelsbankens Fa-
miliekonto, for gennem den ord-
nes familiens faste betalinger –
og det sker til tiden, uden gebyr
og ulejlighed for Dem.

Tal Familiekonto med

HANDELSBANKEN

- altid med i billedet

KGL. BRAND

HØJERO PLADS 10, 1248 KØBENHAVN K. TLF. (01) 14 15 16

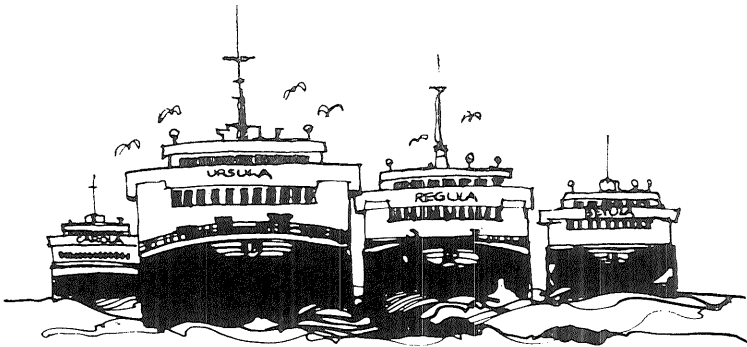
KØBENHAVNS

HAVNEVÆSEN

Stævn mod Kronborg og ta' LB-færgerne til Sverige

Regelmæssige afgange hele døgnet med de store
blå/hvide bilfærger

LB - FÆRGERNE

HELSINGØR - HELSINGBORG

Helsingør: (03) 21 25 58 - Telex 41121

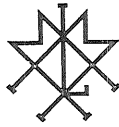

LEHMANN JUNIOR

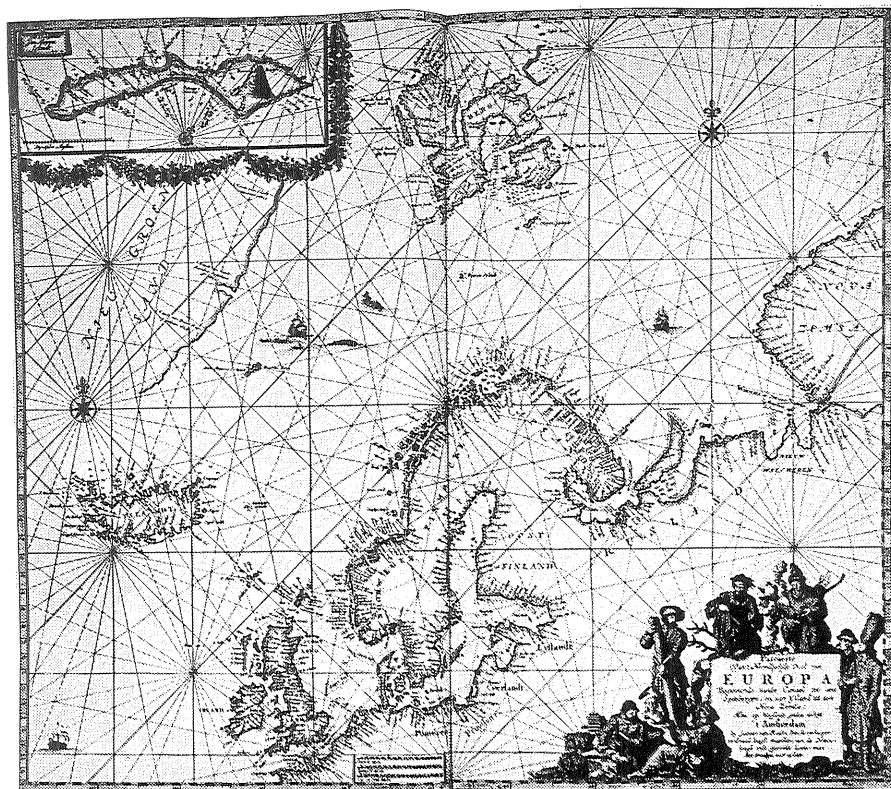
- full service in shipping

Stockholmsgade 41
2100 København Ø Tlf. 01-261322

LEMVIGH-MÜLLER
& MUNCK A/S · STÅL + LECA

Fabrikker og
agenturer
i over 80 lande

LØVENS KEMISKE FABRIK

TELEGRAM ADR. :
MARSTRANDS

TELEFON NR.
(03) *210001

PROVIANT-SPEDITION-KLARERING

Strandgade 69-71-73 (over for toldboden)

Postbox nr. 1

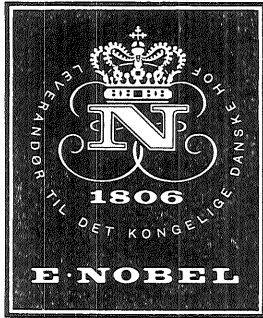
HELSINGØR

LLOYD'S AGENCY

K. F. MARSTRANDS EFTF. A/S

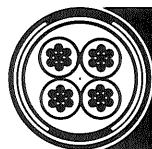
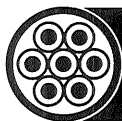
er det sidste af de mange skibsklareringsfirmaer, som prægede Helsingør
i sundtoldstiden

NIKT

LEDNINGER OG KABLER til stærkstrøm og svagstrøm

AKTIESELSKABET NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER

Man sætter pris på Deres selskab...

Fordi er landets største private pensions- og livsforsikringsselskab

Fordi ledes af danske erhvervs- og funktionærorganisationer

Fordi har de forsikrede som medlemmer af repræsentantskab og bestyrelse

Fordi 's udbytte er begrænset til 5% p. a. af en indbetalt aktiekapital på kun 1 mill. kr.

Fordi har meget lave administrationsomkostninger

Fordi fordeler bonus hvert år

*langt navn
- ja, men det siger
noget om hvad vi
er specialister i...*

Pensionsforsikringsanstalten

aktieselskab

Hammerensgade 6, 1267 København K. Telefon (01) 14 2010

PRIVAT
banken
Prøv os!

Texaco til Deres tjeneste.

Texaco hjælper mange mennesker i det daglige. Flere og flere boliger bliver opvarmet af vor olie, som forbrændes økonomisk i det miljøvenlige Atmos oliefyr. Vor Serviceorganisation sørger for mange års problemfri drift, og et stort kedelprogram er med til at fuldende det vi idag kalder »Texaco Varmesikring«.

Dygtige folk på vore servicestationer ta'r sig af køretøjer i alle tænkelige størrelser. Overalt i lan-

det. Mange steder er der nu døgn-tank og seddelautomat, så De ikke behøver køre forgæves, hvis det er sent på natten.

Rundt omkring i virksomhederne holdes hjulene igang af smørelolier udviklet af Texaco's moderne forskningscentre.

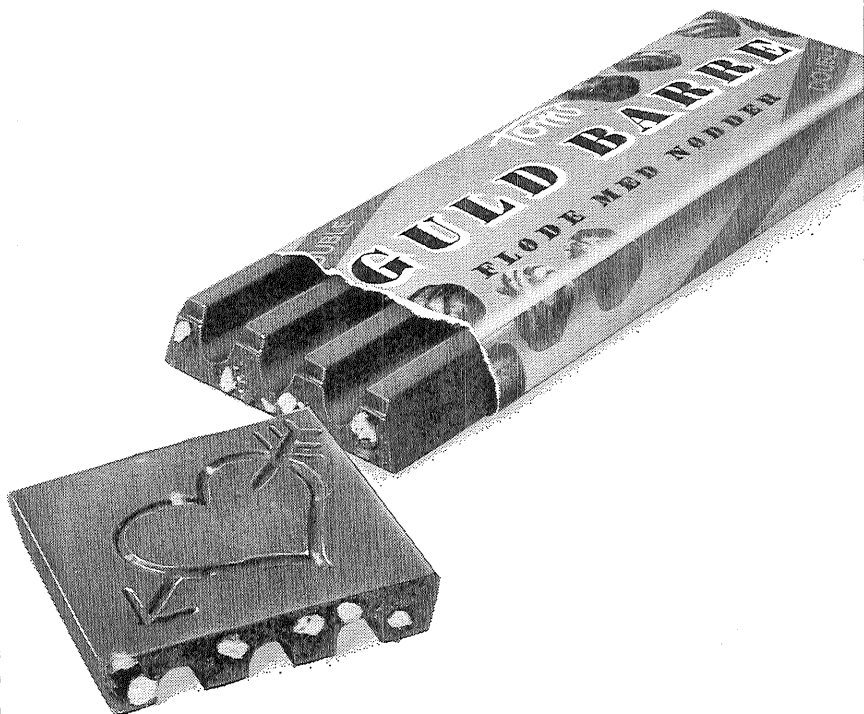
Texaco sætter ting igang. Så snart De sætter Dem i forbindelse med os, er vi til Deres tjeneste.

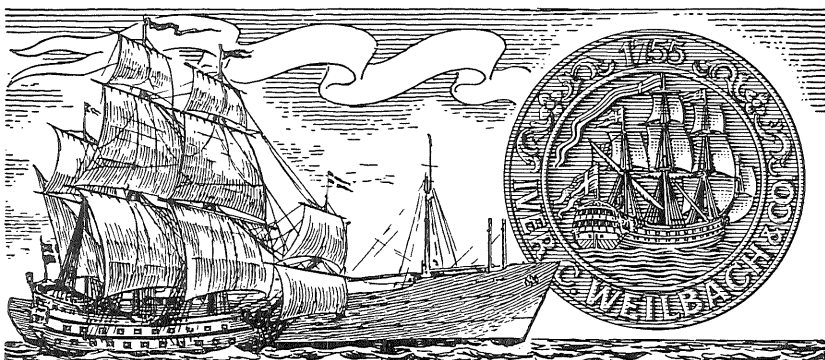

Texaco A/S
Holmens Kanal 5, 1060 København K.
Tlf. (01) 12 02 11

Danmarks største sportssponsor.

TOMS GULD BARRE - DANMARKS MEST SOLGTE CHOKOLADE - SIN VÆGT VÆRD!

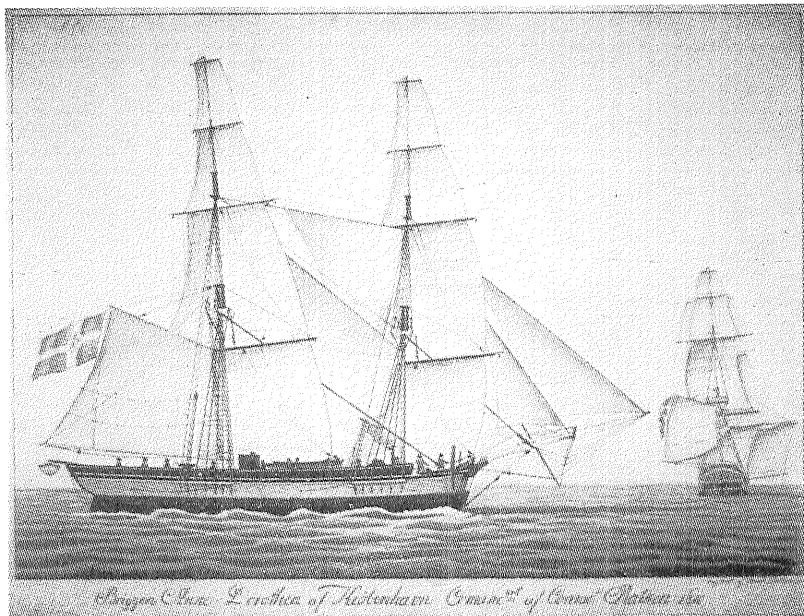
VIKING
KOMPASSER
NAUTISKE INSTRUMENTER
SØKORT
SKIBSURE OG BAROMETRE

T. C. Weilbach & Co. A/S
SØMÆR & SVARBER

Amaliegade 30 . 1256 København K . Telf. (01) 13 59 27

TELEGRAM: COMPASWEILBACH

Kopi efter Jacob Petersen, Handels- og Søfartsmuseet Kronborg

SKIBSPORTRÆTTER OG KOPIER
udføres af

OLE WINTHER
Gurrevej 81
3000 Helsingør

Tlf. (03) 21 50 99

AALBORG VÆRFT A/S

PUBLIKATIONER M. M.

Af Handels- og Søfartsmuseets serie Søhistoriske Skrifter kan endnu fås (nr. 2, 3 og 5 udsolgt):

Nr. 1. *Louis E. Grandjean*: SKIBBRUDDETS SAGA. En fremstilling af den danske bjergningslovgivning gennem tiderne (medlemspris kr. 7,50, bogladepris kr. 11,25).

Nr. 4. *Louis E. Grandjean og Knud E. Hansen*: DE DANSKE GOTLANDSFARERE (medlemspris kr. 6,25, bogladepris kr. 9,00).

Nr. 6. *Jørgen H. P. Barfod*: DANMARK-NORGES HANDELS-FLÅDE 1650-1700 (medlemspris kr. 23,00, bogladepris kr. 34,50).

Nr. 7. DANSKE BÅDTYPER, opmålt og beskrevet af *Christian Nielsen* (bogladepris kr. 85,00).

Dick Luiting: HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS FLISESAMLING. En vejledning. With an English Summary. (Medlems- og bogladepris kr. 5,50). – Særtryk af årbog 1957.

Hanne Poulsen: GALLIONSFIGURER OG ANDEN DANSK SKIBSORNAMENTIK INDTIL 1850. (Medlems- og bogladepris kr. 8,00). – Særtryk af årbog 1974.

Handels- og Søfartsmuseet. SØHISTORISK BILLEDBOG. Med dansk og engelsk tekst. (Medlems- og bogladepris kr. 12,50).

Museets PLAKAT, tegnet 1948 af *Sikker Hansen* (kr. 10,00).

SKIBSTALLERKEN, udsendt i samarbejde med A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab, fremstillet på Den kgl. Porcelainsfabrik med motiver i originalens farver efter skibsportrætter på Handels- og Søfartsmuseet; diameter 25 cm.

1975-tallerken: brig „Sara“ af Ålborg; 1976-tallerken: Kgl. Grønlandske Handels bark „Julianehaab“. (Pris pr. stk. kr. 400,00 + ekspeditionsgebyr).

Alle priser er inkl. moms, ekskl. porto.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør (tlf. (03) 21 06 85).